

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Studijski program:
Povijest
dvopredmetni prediplomski studij

**Izvedbeni planovi
zimski semestar akademske godine
2019./2020.**

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest grčke civilizacije		
Studij	Preddiplomski studij povijesti		
Semestar	1.		
Akademска godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	7		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	četvrtkom predavanje od 16,15-18 P107; seminarska grupa A 18,15-19; seminarska grupa B 19,15-20; P107		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Lucijana Šešelj.		
Kabinet	437		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	četvrtkom 15-16 sati; petkom 10-11 sati; e-mailom		
Telefon	051 265 793		
e-mail	lseselj@ffri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Upoznavanje s osnovnim karakteristikama grčke antičke civilizacije, njezino geografsko rasprostiranje, periodizacija i kronologija. Počeci civilizacije na egejskom prostoru (brončano doba): kikladska, minojska i mikenska (kronologija, sustav palača, pismenost). Slom mikenskog svijeta, problemi početka željeznog doba (migracije Dorana, doprinosi arheološke znanosti i lingvistike), promjene načina života i organizacije društva. Grčka povijest se izlaže u sklopu tradicionalne periodizacije: mračno doba, arhajsko doba, klasično doba i helenizam. U žarištu pozornosti je <i>polis</i> kao temeljna politička i društvena zajednica. Tamni period i nastanak polisa. Kolonizacija Sredozemlja, glavni smjerovi i nastanak novih polisa osobito u južnoj Italiji i Siciliji. Arhajsko doba. Opće odlike razdoblja. Uspon Jonije. Razvoj polisa na primjeru Atene. Atenski zakonodavci. Pizistratova tiranida. Klistenove reforme i počeci demokracije. Drugačiji razvoj na primjeru Sparte - političko i društveno uređenje. Klasično doba. Grčko-perzijski ratovi. Uspon Atene i nastanak pomorskog saveza. Periklo. Peloponeski rat i slom Atene. Spartanska hegemonija. Tebanska hegemonija. Uspon Makedonije. Kultura, religija i svakodnevni život u 5. i 4. st. pr. Kr. Grci na Jadranu, trgovina, pomorstvo i kolonizacija. Aleksandrova osvajanja. Raspad Aleksandrovog imperija i nastanak novih država. Obilježja helenističkih monarhija. Države Seleukida, Antigonida, Ptolemejevića, Pergam pod Atalidima. Grčki savezi: Ahejski i Etolski. Uspon Rođana. Epirsko kraljevstvo, helenističke monarhije na Crnom moru. Del. Politička nestabilnost i ratovi. Novi duhovni pokreti i filozofije (stoici, epikurejci, kinici). Umjetnost i znanost helenističkog vremena (Aleksandrijska i Pergamska biblioteka). Kulturna i trgovačka integracija Sredozemlja.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme iz grčke antičke povijesti; opisati i objasniti povjesnu geografiju grčkog i šireg sredozemnog prostora; koristiti metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike; kritički analizirati povjesne izvore; na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja grčkog civilizacijskog kruga, ispitivati uzročno-posljedične veze i obrasce koji omogućuju objašnjenja kako i zašto se nešto dogodilo.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,125	0	

Seminar	0,875	10
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	2	30
UKUPNO	7	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Povijest 2, *Egipat i antička Grčka* (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (odabrana poglavlja)

Povijest 3, *Helenizam i rimska republika* (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (odabrana poglavlja)

Hesiod, *Poslovi i dani, Postanak bogova, Homerove himne*, Demetra, Zagreb, 2005. (odabrani tekstovi)

Hornblower, S., *The Greek world : 479-323 BC*, London, New York, Routledge, 2011. (odabrana poglavlja)

Kirigin, B., *The Greeks in Central Dalmatia: Some New Evidence, Greek Colonists and Native Populations*, Canberra – Oxford, 1990, 291-321.

Osborne, R. *Greece in the making 1200-479 BC*, London, New York, Routledge, 2006. (odabrana poglavlja)

Pomeroy, Sarah B. et al., *A Brief History of Ancient Greece: Politics, Society, and Culture*, Oxford University Press, 2019. (ili neko drugo izdanje)

Shipley, G., *The Greek world after Alexander : 323-30 BC*, London, New York, Routledge, 2000. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

Lisičar, Petar, *Grci i Rimljani*, Zagreb 1971. (odabrana poglavlja)

The Cambridge Ancient History, 2. ili 3. izdanje, sv. 3-7, 1984-1994. (odabrana poglavlja)

Burkert, W., *Homo necans : interpretacije starogrčkih žrtvenih obreda i mitova*, Zagreb, Naklada Breza, 2007.

Chamoux A., *Grčka civilizacija*, Beograd, 1967.

Flaceliere R., *Grčka u doba Perikla*, Naprijed, Zagreb, 1979.

Katičić, R., 1995., *Ilyricum mythologicum*, Zagreb. (odabrani članci)

Kirigin, B., Issa, *Grčki grad na Jadranu*, Matica hrvatska, Zagreb, 1996.

Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. IV-V, Otokar Keršovani, Opatija, 1974-79.

Miličević Bradač, M., *Stara Grčka : Grci na Crnome moru* , Školska knjiga, Zagreb, 20014

Zamarovsky V., *Grčko čudo*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

Napomena: Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu seminar skog rada dobiti posebne tekstove iz antičkih književnih izvora na kojima će raditi povjesne analize, kao i odabranu literaturu ovisno o temi koju budu obrađivali.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja, te redovno pohađati seminare.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci

- b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije prema rasporedu; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	6. i 20. 02. 2020. u 12.30 sati
Proljetni izvanredni	16. 04. 2020. u 13 sati
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	3. i 10. 09. 2020. u 12.30 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Uvodno predavanje: izvori i problemi proučavanja povijesti grčkog civilizacije. Kronologije, periodizacije. Uvod u egejske civilizacije: kikladska i minojska
17.10	Doba heroja: mikenska civilizacija. Homer. Trojanski rat.
24.10	Slom mikenske civilizacije i mračno doba
31.10.	Grčka kolonizacija istočnog Sredozemlja - odabrani primjeri
7.11.	Grčka kolonizacija zapadnog Sredozemlja- odabrani primjeri
14.11.	Primjer razvoja polisa Atena - arhajsko doba
21.11.	Kontinuirana provjera znanja 1
28.11.	Primjer razvoja polisa Atena - klasično doba
5.12.	Sparta - primjer drugačijeg razvoja polisa
12.12.	Peloponeski rat
19.12.	Dionizije Sirakuški i njegov utjecaj na Jadranu
9.01.	Tebanska hegemonija
16.01.	Kontinuirana provjera znanja 2
23.01.	Uspon Makedonije i Filip II.
30.01.	Aleksandar Veliki i helenističko doba

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme iz grčke antičke povijesti.	Upoznavanje s osnovnim karakteristikama grčke antičke civilizacije, njezino geografsko rasprostiranje, periodizacija i kronologija. Počeci civilizacije na egejskom prostoru (brončano doba): kikladska, minojska i mikenska (kronologija, sustav palača, pismenost). Slom mikenskog svijeta, problemi početka željeznog doba (migracije	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.
Opisati i objasniti povjesnu geografiju grčkog		Predavanje. Analiza karata (samostalno i rad u grupi).	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij.

i šireg sredozemnog prostora.	Dorana, doprinosi arheološke znanosti i lingvistike), promjene načina života i organizacije društva. Grčka povijest se izlaže u sklopu tradicionalne periodizacije: mračno doba, arhajsko doba, klasično doba i helenizam. U žarištu pozornosti je <i>polis</i> kao temeljna politička i društvena zajednica. Tamni period i nastanak polisa. Kolonizacija Sredozemlja, glavni smjerovi i nastanak novih polisa osobito u južnoj Italiji i Siciliji. Arhajsko doba. Opće odlike razdoblja. Uspon Jonije. Razvoj polisa na primjeru Atene. Atenski zakonodavci. Pizistratova tiranida. Klistenove reforme i počeci demokracije. Drugačiji razvoj na primjeru Sparte - političko i društveno uređenje. Klasično doba. Grčko-perzijski ratovi. Uspon Atene i nastanak pomorskog saveza. Periklo. Peloponeski rat i slom Atene. Spartanska hegemonija. Tebanska hegemonija. Uspon Makedonije. Kultura, religija i svakodnevni život u 5. i 4. st. pr. Kr. Grci na Jadranu, trgovina, pomorstvo i kolonizacija. Aleksandrova osvajanja. Raspad Aleksandrovog imperija i nastanak novih država. Obilježja helenističkih monarhija. Države Seleukida, Antigonida, Ptolemejevića, Pergam pod Atalidima. Grčki savezi: Ahejski i Etolski. Uspon Rođana. Epirsko kraljevstvo, helenističke monarhije na Crnom moru. Del. Politička nestabilnost i ratovi. Novi duhovni pokreti i filozofije (stoici, epikurejci, kinici). Umjetnost i znanost helenističkog vremena (Aleksandrijska i Pergamska biblioteka). Kulturna i trgovačka integracija Sredozemlja.	Rasprava.	Završni pismeni ispit.
Koristiti metodologije koje se koriste u istraživanju problematike.	Predavanje. Rad na različitim tipovima izvora i upoznavanje s odgovarajućim metodologijama (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Seminar.	
Kritička analiza povijesnih izvora.	Predavanje. Rad na izvornim (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Seminar.	
Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja grčkog civilizacijskog kruga, ispitivati uzročno-posledične veze i obrasce koji omogućuju objašnjenja kako i zašto se nešto dogodilo.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Uvod u znanost o povijesti		
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti		
Semestar	1.		
Akademска godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak 8.15-11.00 h – P 106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/		
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Mila Orlić		
Kabinet	445		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak 17.00-18.00h – Petak 11.00-12.00h		
Telefon			
e-mail	milaorlic@uniri.hr ; orlicmila@gmail.com		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Uvodno objašnjenje što je povijest te razlike između povijesti, historije i historiografije. Povijest kao <i>rest geste</i> i kao <i>rerum gestarum</i> . Različite grane historijske znanosti, analiza raznih oblika povjesnih izvora i literature. Povijest kroz razdoblja: razvoj historiografije kroz stoljeća, s posebnim osvrtom na suvremenu europsku i svjetsku historiografiju te na njezine smjerove, diskurse i inovacijske škole. Posebna pažnja biti će posvećena analizi francuske škole <i>Annales</i> (raskid s tradicionalnom, događajnom historiografijom), Marcu Blochu te njegovo "Apologiji historije". Biti će govora o njemačkoj historiografiji (s posebnim osvrtom na <i>Historikerstreit</i>), britanskoj (marksističkoj) historiografiji, te skorijoj američkoj historiografiji, postmodernističkom pristupu i drugim novijim granama povjesne znanosti. Jedan dio kolegija biti će posvećen metodama historijske analize, složenom konceptu povjesne interpretacije te historijskoj periodizaciji. Tijekom predavanja biti će riječi o kritičkom pristupu udžbenicima povijesti, kao i o drugim oblicima kulture pamćenja.			
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:			
<ul style="list-style-type: none"> - primijeniti opće postavke znanstvene kritičnosti prema temama koje proučavaju objasniti razvojni put povjesnih znanosti do suvremenih gledišta i potreba za poviješću - razlikovati povijest kao znanost i povijest kao društveno-političku i općekulturalnu potrebu - sumirati činjenice o razvitku historiografije i metodologije znanosti povijesti, objasniti neke od teorija metodologije znanosti povijesti, te prepoznati osobe koje su zaslužne za razvitak povjesnih znanosti. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo (Vježbe)
X			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1.125	0	
Aktivnost u nastavi	0.375	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	1.5	40	
Kontinuirana provjera znanja 2	1.5	40	
Istraživanje	0.25	5	
Praktični rad	0.25	5	
UKUPNO	5	100	
Opće napomene:			
Varijanta 1 bez završnog ispita			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		

5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Zrinka Nikolić Jakus, *Uvod u studij povijesti. Historiografski praktikum*, Zagreb 2012. (drugo izdanje).
2. Marc Bloch, *Apologija historije ili zanat povjesničara*, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja)
3. Mirjana Gross, *Suvremena historiografija: korijeni, postignuća, traganja*, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja).
4. Edward H. Carr, *Što je povijest*, Zagreb 2004. (poglavlje „Povjesničar i činjenice”, str. 5-24).
5. Keith Jenkins, *Promišljanje historije*, Zagreb 2008. (poglavlje „Što je historija”, str. 16-47).
6. Tihomir Cipek, „Ideološka funkcija povijesti. Problem objektivnosti u historiografiji“, Politička misao 32, br.3 (1995): str. 180-199.
7. Maja Brkličić, Sandra Prlenda (ur.), *Kultura pamćenja i historija*, Zagreb 2006. (odabrana poglavlja)
8. Odabrani znanstveni članci

IZBORNA LITERATURA

1. Eric Hobsbawm, Terence Ranger (ur.), *Izmišljanje tradicije*, Beograd 2011.
2. Srećana Koren, *Politika povijesti u Jugoslaviji (1945-1960)*, Zagreb 2012.
3. Stefano Petrungaro, *Pisati povijest iznova*, Zagreb 2009.
4. Odabrani znanstveni članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni pohađati nastavu i vježbe.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Mail, oglasna ploča

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Mail, konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	14.2. – 27.2.
Proljetni izvanredni	16.4.
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	10.9. – 11.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvodno predavanje
18.10.	Povijest, historija, historijska znanost, historiografija Vježbe: Kako razlikovati povijest kao prošlost i historiju kao znanost
25.10.	Grane historijske znanosti; Pomoćne historijske znanosti Vježbe: Primjeri pomoćnih historijskih znanosti
8.11.	Izvori i literatura; Vrste povijesnih izvora; Korištenje literature, baze podataka i interneta Vježbe: Kako se koristiti literaturom, bazama podataka i internetom
15.11.	Kritika i interpretacija izvora Vježbe: Primjeri arhivskih dokumentata
22.11.	Terenska nastava
29.11.	Kolokvij I

6.12.	Osnove historijske metodologije. Historijska analiza, interpretacija i periodizacija Vježbe: Primjeri historijske interpretacije
13.12.	Povijest kao narativ. Problem objektivnosti u povijesti Vježbe: Pisanje bibliografskih jedinica i znanstvenih bilješki
20.12.	Kultura pamćenja i historija Vježbe: Primjeri kulture pamćenja
10.1.	Izmišljanje tradicije Vježbe: Primjeri izmišljene tradicije
17.1.	Problematika udžbeničke historiografije Vježbe: Primjeri udžbenika i kritički osvrt na njih
24.1.	Kolokvij II
31.1.	Popravni kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primijeniti opće postavke znanstvene kritičnosti prema temama koje proučavaju objasniti razvojni put povjesnih znanosti do suvremenih gledišta i potreba za poviješću	Uvodno objašnjenje što je povijest te razlike između povijesti, historije i historiografije; Povijest kao <i>rest geste</i> i kao <i>rerum gestarum</i> ; Različite grane historijske znanosti, analiza raznih oblika povjesnih izvora i literature; Metode historijske analize, povjesne interpretacije i historijska periodizacija.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, vježbe.	Pismeni kolokvij, istraživanje, praktični rad, aktivnost u nastavi.
Razlikovati povijest kao znanost i povijest kao društveno-političku i općekulturalnu potrebu	Kritički pristup udžbenicima povijesti, kao i o drugim oblicima kulture pamćenja.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, rasprava, poticanje diskusije, terenska nastava, vježbe.	Pismeni kolokvij, istraživanje, praktični rad, aktivnost u nastavi.
Sumirati činjenice o razvitku historiografije i metodologije znanosti povijesti, objasniti neke od teorija metodologije znanosti povijesti, te prepoznati osobe koje su zaslužne za razvitak povjesnih znanosti	Povijest kroz razdoblja: razvoj historiografije kroz stoljeća, s posebnim osvrtom na suvremenu europsku i svjetsku historiografiju te na njezine smjerove, diskurse i inovacijske škole; Analiza francuske škole <i>Annales</i> (raskid s tradicionalnom, događajnom historiografijom), Marc Bloch i njegova "Apologija historije".	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, poticanje diskusije, vježbe.	Pismeni kolokvij, istraživanje, praktični rad, aktivnost u nastavi.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Hrvatske zemlje u srednjem vijeku od 12. do 16. st.					
Studij	Preddiplomski studij povijesti					
Semestar	3.					
Akademска godina	2019./2020.					
Broj ECTS-a	6					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak 15:15-18:00, uč. 402					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne					
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Kosana Jovanović					
Kabinet	446/IV					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorak 11:00-12:00, četvrtak 12:00-13:00					
Telefon	265-728					
e-mail	kjovanovic@ffri.hr , jovanovickosana@gmail.com					
Suradnik na kolegiju	Julija Trstenjak, prof.					
Kabinet	446/IV					
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru e-mailom					
Telefon						
e-mail	julija.trstenjak1@gmail.com					
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Osnovna zadaća ovoga kolegija jest upoznati studente sa bitnim problemima razvoja hrvatskog komunalnoga, gradskog i ruralnoga društva u navedenom razdoblju od 12. do 16. st. u širem kontekstu povjesnog događanja i procesa, kao i upoznati ih s razvojem hrvatske historiografije srednjeg vijeka te dostignućima novijih istraživanja srednjovjekovne hrvatske povijesti.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:						
<ul style="list-style-type: none"> - definirati temeljne pojmove hrvatskog srednjovjekovlja; - prepoznati i kritički analizirati kvalitativne, osobito kulturološko-historijske pristupe istraživanju hrvatskoga srednjeg vijeka; - pravilno interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne problematike srednjovjekovlja hrvatskih zemalja. - pravilno interpretirati informacije o srednjovjekovnim hrvatskim društvima i njihovo povezanosti. - kritički analizirati događaje i procese vezane uz sadržaj kolegija. 						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
x	x	x	x			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE		UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA			
Pohađanje nastave		1,125	0			
Aktivnost na nastavi		0,875	5			
Seminar		1	15			
Kontinuirana provjera znanja 1		0,75	25			
Kontinuirana provjera znanja 2		0,75	25			
ZAVRŠNI ISPIT		1,5	30			
UKUPNO		6	100			
Opće napomene: Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti						

završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitу** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. BUDAK, Neven-RAUKAR, Tomislav, Hrvatska povijest srednjeg vijeka, Zagreb: Školska knjiga, 2006.
2. KLAIĆ, Nada, Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku, Zagreb: Školska knjiga, 1976.
3. RAUKAR, Tomislav, Hrvatsko srednjovjekovlje: prostor, ljudi, ideje, Zagreb: Školska knjiga, 1997.
4. _____, Seljak i plemić hrvatskoga srednjovjekovlja, Zagreb: FF press, 2002.
5. _____, Srednjovjekovne ekonomije i hrvatska društva, Zagreb: FF press, 2003.
6. _____, Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku, Split: Književni krug, 2007.
7. ŠIŠIĆ, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskoga naroda, Zagreb: Matica hrvatska, 1962. (pretisak *Povijest Hrvata*, Split: Marjan tisak, 2004.)
8. Odabrani primarni izvori

IZBORNA LITERATURA

1. ADAMČEK, Josip, Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII stoljeća, Zagreb, 1980. (odabrana poglavlja)
2. ANTOLJAK, Stjepan, Hrvatska historiografija, Zagreb: Matica hrvatska, 2006.
3. GRGIN, Borislav, Počeci rasapa. Kralj Matijaš Korvin i srednjovjekovna Hrvatska, Zagreb: Ibis grafika, 2002.
4. HERCIGONJA, Eduard, Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja, Zagreb: Matica hrvatska, 2006.
5. JANEKOVIĆ RÖMER, Zdenka, Okvir slobode, Zagreb – Dubrovnik: HAZU, 1999.
6. KARBIĆ, Damir, „Marginalne grupe u hrvatskim srednjovjekovnim društvima od druge polovine XIII. do početka XVI. stoljeća,” *Historijski zbornik* (Zagreb), XLIV, 1991, str. 43-76.
7. KLAIĆ, Nada, Izvori za hrvatsku povijest do 1526 godine, Zagreb: Školska knjiga, 1972.
8. KLAIĆ, Nada, PETRICIOLI, Ivo, Zadar u srednjem vijeku do 1409., u : *Prošlost Zadra*, knj. II, Zadar: Filozofski fakultet, Zadar, 1976.
9. MARGETIĆ, Lujo, Rijeka, Vinodol, Istra - Studije, Biblioteka Dokumenti, sv. 17, Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 1990.
10. MATIJEVIĆ Sokol, Mirjana, Toma Arhiđakon i njegovo djelo: rano doba hrvatske povijesti, Jastrebarsko: Slap, 2002.
10. MAŽURAN, Ive, Hrvati i Osmansko Carstvo, Zagreb: Golden marketing 1998. (odabrana poglavlja)
11. ROJNIC, Matko. Istra od XII. do XV. stoljeća. u: *Historija naroda Jugoslavije*, knj. I, Zagreb, 1953., str. 771-778.
13. STULLI, Bernard. Povijest Dubrovačke Republike, Dubrovnik-Zagreb: Matica hrvatska, 1989.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

- Pismeno:
- a) oglasna ploča
  - b) web stranice Odsjeka za povijest
  - c) e-poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.</p> <p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!</p> <p>Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani seminarski rad, za pristup završnom ispitu. Studentima će biti osiguran pristup popravku prvog i drugog međuispita. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%. Popravci međuispita održavaju se tjedan dana nakon datuma određenog za pisanje međuispita. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na prvom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pravo pristupa drugom međuispitu. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na drugom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pristup završnom ispitu.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	11. 2. 2020., 25. 2. 2020. u 10h
Proljetni izvanredni	14. 4. 2020. u 10h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	7. 9. 2020., 10. 9. 2020. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10.	Uvod: periodizacija hrvatskoga srednjovjekovlja. Metodološki pristup.
22.10.	Teritorijalni opseg. Regionalne posebnosti, upravne podjele, te prostorni i društveni kontinuitet Kraljevstva. Izvan opsega Kraljevstva: Istra, Dubrovnik, Bosna. Arpadovići i hrvatske zemlje
29.10.	Arpadovići i hrvatske zemlje.
5.11.	Dinastički interregnum. Anžuvinci i hrvatske zemlje.
12.11.	Kolokvij 1.
19.11.	Anžuvinci i hrvatske zemlje. Kultura hrvatskog srednjovjekovlja: Tropismenost i trojezičnost.
26.11.	Kraj anžuvinske vlasti – Žigmund Luksemburški – prve provale Turaka
3.12.	Ladislav Napuljski. Drugi period vladavine Žigmunda Luksemburškog.
10.12.	Kolokvij 2.
17.12.	Matijaš Korvin i Jagelovići na hrvatsko-ugarskom prijestolju.
7.1.	Vladislav II. Jagelović, Ludovik II. Posavski i turske provale.
14.1.	Dalmacija i Istra pod mletačkom vlašću.
21.1.	Habsburgovci na hrvatsko-ugarskom prijestolju. Protu-osmanski obrambeni sustavi. Kravanska bitka, Mohačka bitka i Cetinski izbor.
28.1.	Hrvatsko društvo i gospodarstvo u kasnom srednjem vijeku. Crkva, kultura, znanost i umjetnost u hrvatskom srednjovjekovlju.

POPIS TEMA za seminare

Studentima će za seminarski rad na odabir biti ponuđene teme koje su usko vezane uz gore navedene smjernice kolegija. Studenti su dužni napisati i održati kratki seminarski rad (deset stranica teksta) na jednu od zadanih tema. Studenti su dužni pročitati jedan od ponuđenih tekstova te ga obraditi i predstaviti u skladu s uputama koje će se dati na prvom satu.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati temeljne pojmove hrvatskog srednjovjekovlja	Periodizacija hrvatskoga srednjovjekovlja. Metodološki pristup. Teritorijalni opseg. Regionalne posebnosti, upravne podjele, te prostorni i društveni kontinuitet Kraljevstva. Izvan opsega Kraljevstva: Istra, Dubrovnik, Bosna. Arpadovići i hrvatske zemlje Dinastički interregnum. Anžuvinci i hrvatske zemlje.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Prepoznati i kritički analizirati kvalitativne, osobito kulturološko-historijske pristupe istraživanju hrvatskoga srednjeg vijeka	Anžuvinci i hrvatske zemlje. Kultura hrvatskog srednjovjekovlja: Tropismenost i trojezičnost. Kraj anžuvinske vlasti – Žigmund Luksemburški – prve provale Turaka Ladislav Napulijski. Drugi period vladavine Žigmunda Luksemburškog. Matijaš Korvin i Jagelovići na hrvatsko-ugarskom prijestolju. Vladislav II. Jagelović, Ludovik II. Posavski i turske provale.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Pravilno interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne problematike srednjovjekovlja hrvatskih zemalja.	Dalmacija i Istra pod mletačkom vlašću Habsburgovci na hrvatsko-ugarskom prijestolju. Prototurski obrambeni sustavi. Kravanska bitka, Mohačka bitka i Cetinski izbor. Hrvatsko društvo i gospodarstvo u kasnom srednjem vijeku. Crkva, kultura, znanost i umjetnost u hrvatskom srednjovjekovlju.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Kritički analizirati događaje i procese vezane uz sadržaj kolegija.		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Srednjovjekovna povijest Europe od 12. do 16. stoljeća
Studij	Preddiplomski studij povijesti
Semestar	3.
Akademска godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtak 15:15-18:00, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Kosana Jovanović
Kabinet	446/IV
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorak 11:00-12:00, četvrtak 12:00-13:00
Telefon	265-728
e-mail	kjovanovic@ffri.hr , jovanovickosana@gmail.com
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Cilj ovog kolegija jest upoznati studente s problemima razvoja zapadno europskih, srednjoistočnih i mediteranskih društava u razdoblju razvijenog i kasnog srednjeg vijeka. Nadalje, cilj kolegija jest upoznati studente s političkim, društvenim, vjerskim i kulturnim pojavama u navedenom razdoblju s kojima će usvojiti temeljna znanja i vještine u proučavanju srednjovjekovlja.

ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekuje se da će studenti nakon odslušanog kolegija moći:

- interpretirati srednjovjekovne događaje i procese;
- objasniti povjesni razvoj;
- definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povjesnog razvijatka;
- prepoznati, analizirati i interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,125	0
Aktivnost na nastavi	0,875	5
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	25
Seminar	1	15
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
--------	-----------------------------------

5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BRANDT, Miroslav, *Povijest Rusije u srednjem vijeku*, 1981.

BLOCH, Marc, Feudalno društvo, 2001.

GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, 2006.

LE GOFF, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, 1998.

OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta*, 2006.

IZBORNA LITERATURA

CARPENTIER, Jean, *Povijest Francuske*, 1999.

HUIZINGA, Johan, *Jesen srednjeg vijeka*, 1991.

KULISCHER, Josef, *Opća ekonomska povijest srednjega i novoga vijeka, prva knjiga: "Srednji vijek"*, 1957.

LE GOFF, Jacques, *Srednjovjekovni imaginarij : eseji*, 1993.

LE GOFF, Jacques, *Intelektualci u srednjem vijeku*, 2009.

NAUDOU, Jean – WIET, Gaston – WOLFF, Phillipre – JELISEJEV, Vadime, *Velike civilizacije srednjeg vijeka (I-III)*, 1972.

NOËL, Jean-Francois, *Sveto Rimsko Carstvo* (odabrana poglavlja), 1998.

Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek , ur. CRAVETTO, Enrico – GOLDSTEIN, Ivo (odabrana poglavlja), 2007.

Povijest 7: Razvijeni srednji vijek, ur. CRAVETTO, Enrico – GOLDSTEIN, Ivo (odabrana poglavlja), 2007.

TYERMAN, Christopher, *Božji rat: nova povijest križarskih ratova*, sv. 1 i 2., 2010.

Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. 9. i 10.(odabrana poglavlja), 1977.

Internet Medieval Sourcebook (<https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp>)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

Pismeno: a) oglasna ploča

b) web stranice Odsjeka za povijest

c) e-poštom

KONTAKТИRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani seminarски rad, za pristup završnom ispitu. Studentima će biti osiguran pristup popravku prvog i drugog međuispita. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%. Popravci međuispita održavaju se tjedan dana nakon datuma određenog za pisanje međuispita. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na prvom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pravo pristupa drugom međuispitu. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na drugom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pristup završnom ispitu.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	13. 2. 2020., 27. 2. 2020. u 10h
Proljetni	14. 4. 2020. u 10h

izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	7. 9. 2020., 10. 9. 2020. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Uvod: periodizacija srednjovjekovlja. Metodološki pristup.
17.10.	Sukob sakralne i svjetovne vlasti – problem laičke investiture.
24.10.	Križarski ratovi.
31.10.	Protonacionalne monarhije (Njemačka, Engleska i Francuska).
7.11.	Kolokvij 1.
14.11.	Rekonkvista – Portugal, Španjolska.
21.11.	Kultura i društvo u razvijenom srednjem vijeku. Heretički pokreti, inkvizicija i obnova duhovnosti na Zapadu.
28.11.	Razvoj privrede i društvene strukture razvijenog srednjeg vijeka.
5.12.	Područja Češke, Poljske, Baltičkih zemalja te Rusije od Kijevske kneževine do kraja mongolskih osvajanja.
12.12.	Kolokvij 2.
19.12.	Slom, obnova i konačni propast Bizanta.
9.1.	Zapadne monarhije u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.
16.1.	Političke i gospodarske krize 14. stoljeća.
23.1.	Političke, kulturne i gospodarske prekretnice 15. stoljeća.
30.1.	Europa na zalasku srednjega vijeka.

POPIS TEMA za seminare

Studentima će za seminarски rad na odabir biti ponuđene teme koje su usko vezane uz gore navedene smjernice kolegija. Studenti su dužni napisati i održati kratki seminarски rad (deset stranica teksta) na jednu od zadanih tema. Ponuđene teme odnose se na kraće tekstove srednjovjekovnih pisaca, a naći će se na stranici Medieval Sourcebook (<https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp>). Studenti su dužni pročitati jedan od ponuđenih tekstova te ga obraditi i predstaviti u skladu s uputama koje će se dati na prvom satu.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interpretirati srednjovjekovne događaje i procese.	Uvod: periodizacija srednjovjekovlja. Metodološki pristup. Sukob sakralne i svjetovne vlasti – problem laičke investiture. Križarski ratovi. Protonacionalne monarhije (Njemačka, Engleska i Francuska).	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Objasniti povijesni razvoj.	Rekonkvista – Portugal, Španjolska. Kultura i društvo u razvijenom srednjem vijeku. Heretički pokreti, inkvizicija i obnova duhovnosti na Zapadu.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji

	Razvoj privrede i društvene strukture razvijenog srednjeg vijeka. Područja Češke, Poljske, Baltičkih zemalja te Rusije od Kijevske kneževine do kraja mongolskih osvajanja. Slom, obnova i konačni propast Bizanta. Zapadne monarhije u razvijenom i kasnom srednjem vijeku. Političke i gospodarske krize 14. stoljeća. Političke, kulturne i gospodarske prekretnice 15. stoljeća. Europa na zalasku srednjega vijeka.	Izrada i prezentacija projekta. Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; Prezentacija. Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povijesnog razvijetka. Prepoznati, analizirati i interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba.		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Srednjovjekovna povijest Europe od V. do XVI. stoljeća		
Studij	Preddiplomski studij povijesti		
Semestar	3.		
Akademска godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtak 10:15-12:00, uč. 301		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Kosana Jovanović		
Kabinet	446/IV		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorak 11:00-12:00, četvrtak 12:00-13:00		
Telefon	265-728		
e-mail	kjovanovic@ffri.hr , jovanovickosana@gmail.com		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Cilj ovog kolegija jest upoznati studente sa bitnim problemima razvoja zapadnoeuropskih, srednjoistočnih i mediteranskih društava u razdoblju srednjeg vijeka. Kolegij obuhvaća razdoblje od seobe naroda i stvaranja novih država na području nekadašnjeg Rimskog Carstva, te ostatka europskog kontinenta i Sredozemlja s Bliskim istokom, do konca XV. stoljeća. Kolegij opisuje i kraj srednjega vijeka kojim će se pripremiti put velikim zemljopisnim otkrićima čime će se izazvati političke, gospodarske i društvene promjene u tadašnjem svijetu.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravilno definirati i interpretirati srednjovjekovne događaje i procese - objasniti povijesni razvoj - interpretirati društveni napredak civilizacije na razini razvijenih carstava i njihovih sukoba - pravilno definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povjesnog razvijenja - prepoznati, analizirati i interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,125	0	
Aktivnost na nastavi	0,875	5	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	25	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	25	
Seminar	1	15	
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	30	
UKUPNO	6	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u>			
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti			

završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitу** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. BRANDT, Miroslav, Srednjovjekovno doba povijesnog razvjeta, Zagreb: Školska knjiga, 1995., (odabrana poglavlja).
2. GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku, Zagreb: Novi Liber, 2006. (odabrana poglavlja).
3. OSTROGORSKI, Georgije, Povijest Bizanta, Zagreb: Golden marketing, 2006. (odabrana poglavlja)
4. Bilješke s predavanja.

IZBORNA LITERATURA

- 1.BLOCH, Marc, Feudalno društvo, Zagreb: Golden marketing, 2001.
- 2.BROWN, Peter R. L., The rise of Western Christendom: triumph and diversity, A. D. 200-1000, drugo dopunjeno izdanje, Oxford: Blackwell, 2004.
- 3.GREKOV, Boris Dmitrijević – BRANDT, Miroslav, Povijest Rusije u srednjem vijeku, Zagreb: Naprijed, 1962.
- 4.HUIZINGA, Johan, Jesen srednjeg vijeka, Zagreb: Matica hrvatska, 1964.; Naprijed, 1991.
- 5.KULISCHER, Josef, Opća ekonomska povijest srednjega i novoga vijeka, prva knjiga: "Srednji vijek", Zagreb: Kultura, 1957.
- 6.LOPEZ, Roberto, Rođenje Europe: stoljeća V-XIV, Zagreb: Školska knjiga, 1978.
- 7.NOËL, Jean-François, Sveti Rimsko Carstvo, Zagreb: Barbat, 1998., 1-44.
- 8.PIRENNE, Henri, Povijest Evrope od seobe naroda do XVI. stoljeća, Zagreb: Kultura, 1956.; Split 2005.
- 9.Povijest 5: Kasno Rimsko Carstvo i rani srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)
- 10.Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek , ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)
- 11.Povijest 7: Razvijeni srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja)
12. TYERMAN, Christopher, Božji rat: nova povijest križarskih ratova, sv. 1, 2, Zagreb: TIM press, 2010.
13. WICKHAM, Chris, Framing the early Middle Ages: Europe and the Mediterranean, 400-800, Oxford: Oxford University Press, 2006.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

- Pismeno:
- a) oglasna ploča
  - b) web stranice Odsjeka za povijest
  - c) e-poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Ispitni rokovi se određuju početkom akademске godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani seminarski rad, za pristup završnom ispitu. Studentima će biti osiguran pristup popravku prvog i drugog međuispita. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%. Popravci međuispita održavaju se tjedan dana nakon datuma određenog za pisanje međuispita. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na prvom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pravo pristupa drugom međuispitu. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na drugom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pristup završnom ispitu.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	13. 2. 2020., 27. 2. 2020. u 10h
Proljetni izvanredni	14. 4. 2020. u 10h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	7. 9. 2020., 10. 9. 2020. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Pojam i značajke kronološke i zemljopisne granice srednjega vijeka. Nestanak starog i postavljanje novog kulturnog okruženja te njegovo uključenje i pretvorba u sklop rano-srednjovjekovnog poretka u ozračju velike seobe naroda.
17.10.	Gospodarske, političke, kulturne i demografske prilike u Europi nakon velike seobe. Kršćanska učenja kasne antike i ranog srednjeg vijeka.
24.10.	Propast Zapadnog Rimskog Carstva i stvaranje barbarских kraljevstava. Franačko kraljevstvo do propasti merovičke dinastije.
31.10.	Razvoj Istočnorimskog Carstva od V. i VII. stoljeća. Justinijanova politička, gospodarska, vojna i kulturna obnova Carstva. Pojava i širenje Islama; doba Omejada i Abasida te pojave Seldžuka.
7.11.	Kolokvij 1.
14.11.	Nestanak karolinškog carstva. Nove seobe naroda: Normani i Mađari. Razvoj, uloga i značaj crkvenih redova. Djelatnost Ćirila i Metoda; nestanak, razvoj i utjecaj glagoljice i slavenske knjige, bogoslužja te slavenske kulture i graditeljstva. Bugarsko carstvo do XI. stoljeća.
21.11.	Feudalizam – definicija pojma, objašnjenje uzroka nastanka feudalnog društvenog poretka. Utjecaj feudalizma na društveni, gospodarski i kulturni razvoj srednjovjekovnog doba.
28.11.	Uzroci krize u zapadnoj Europi u X. stoljeću te njezine posljedice u XI. stoljeću.
5.12.	Bizant uoči i nakon provale Seldžuka. Križarski ratovi – pregled.
12.12.	Kolokvij 2.
19.12.	Uspon zapadnih protonacionalnih monarhija: Engleska, Francuska i Njemačka. Sukobi s papinstvom. Sukobi sekularne i sakralne vlasti; stvaranje i širenje heretičkih pokreta. Nestanak inkvizicije i obnova duhovnosti na zapadu (reformatori crkveni redovi – franjevci i dominikanci).
9.1.	Uspon države Osmanskih Turaka te poslijedično propadanje Bizantskog Carstva. Rusija od Kijevske kneževine do mongolskih osvajanja. Uspon Moskve, obnova ruske države i razvitak ideje trećeg Rima. Područje Češke, Poljske i baltičkih zemalja u kasnom srednjem vijeku.
16.1.	Političke krize zapadnih monarhija u XIV. i XV. stoljeću. Veliki zapadni raskol i

	koncilijarni pokret. Italija u XIV. i XV. stoljeću. Nemiri u Europi (ustanci seljaka, borbe staleža, stvaranje novih društvenih poretka - osnivanje parlamenata; pojava kuge – uzroci i posljedice).
23.1.	Privredni oporavak Europe – oživljavanje i razvoj trgovine i komunikacija, jačanje gradova u razvijenom srednjem vijeku; demografska eksplozija, stvaranje novih obradivih površina (unutarnja kolonizacija).
30.1.	Završne napomene.

POPIS TEMA za seminare

Studentima će za seminarски rad na odabir biti ponuđene teme koje su usko vezane uz gore navedene smjernice kolegija. Studenti su dužni napisati i održati kratki seminarски rad (deset stranica teksta) na jednu od zadanih tema u nastavku. Ponuđene teme odnose se na kraće tekstove kasnoantičkih i srednjovjekovnih pisaca, a naći će se na stranici Medieval Sourcebook (<https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp>). Studenti su dužni pročitati jedan od ponuđenih tekstova te ga obraditi i predstaviti u skladu s uputama koje će se dati na prvom satu.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Pravilno definirati i interpretirati srednjovjekovne događaje i procese.	Pojam i značajke kronološke i zemljopisne granice srednjega vijeka. Nastanak starog i postavljanje novog kulturnog okruženja te njegovo uključenje i pretvorba u sklopu rano-srednjovjekovnog poretka u ozračju velike seobe naroda. Gospodarske, političke, kulturne i demografske prilike u Europi nakon velike seobe. Kršćanska učenja kasne antike i ranog srednjeg vijeka.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Objasniti povijesni razvoj.	Propast Zapadnog Rimskog Carstva i stvaranje barbarskih kraljevstava. Franačko kraljevstvo do propasti merovinške dinastije. Razvoj Istočnorimskog Carstva od V. i VII. stoljeća. Justinijanova politička, gospodarska, vojna i kulturna obnova Carstva. Pojava i širenje Islama; doba Omejada i Abasida te pojava Seldžuka. Nastanak karolinškog carstva. Nove seobe naroda: Normanji i Mađari. Razvoj, uloga i značaj crkvenih redova.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Interpretirati društveni napredak civilizacije na razini razvijenih carstava i njihovih sukoba.	Djelatnost Čirila i Metoda; nastanak, razvoj i utjecaj glagolice i slavenske knjige, bogoslužja te slavenske kulture i graditeljstva. Bugarsko carstvo do XI. stoljeća. Feudalizam – definicija pojma, objašnjenje uzroka nastanka feudalnog društvenog poretka.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Pravilno definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povijesnog razvijenika.	Utjecaj feudalizma na društveni, gospodarski i kulturni razvoj	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji;	Pismena provjera znanja (kolokvij,
Prepoznati, analizirati i interpretirati političke,			

<p>vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba.</p>	<p>srednjovjekovnog doba. Uzroci krize u zapadnoj Europi u X. stoljeću te njezine posljedice u XI. stoljeću. Bizant uoči i nakon provale Seldžuka. Križarski ratovi – pregled. Uspon zapadnih protonacionalnih monarhija: Engleska, Francuska i Njemačka. Sukobi s papinstvom. Sukobi sekularne i sakralne vlasti; stvaranje i širenje heretičkih pokreta. Nastanak inkvizicije i obnova duhovnosti na zapadu (reformatorski crkveni redovi – franjevci i dominikanci). Uspon države Osmanskih Turaka te posljedično propadanje Bizantskog Carstva. Rusija od Kijevske kneževine do mongolskih osvajanja. Uspon Moskve, obnova ruske države i razvitak ideje trećeg Rima. Područje Češke, Poljske i baltičkih zemalja u kasnom srednjem vijeku. Političke krize zapadnih monarhija u XIV. i XV. stoljeću. Veliki zapadni raskol i koncilijarni pokret. Italija u XIV. i XV. stoljeću. Nemiri u Europi (ustanci seljaka, borbe staleža, stvaranje novih društvenih poretka - osnivanje parlamenta; pojava kuge – uzroci i posljedice). Privredni oporavak Europe – oživljavanje i razvoj trgovine i komunikacija, jačanje gradova u razvijenom srednjem vijeku; demografska eksplozija, stvaranje novih obradivih površina (unutarnja kolonizacija).</p>	<p>diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.</p>	<p>ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.</p>
--	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Hrvatska od Napoleona do 1918. godine
Studij	Preddiplomski studij povijesti
Semestar	5.
Akademска godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu – utorak 13.15 do 16.00; uč. 106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić Kabinet 448/IV
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljkom i četvrtkom od 11.30 do 13.00
Telefon	051/ 265-730
e-mail	aroknic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij Hrvatska od Napoleona do 1918. godine nudi polaznicima opći uvid u povijest 19. stoljeća s naglaskom na položaj Hrvatske pod vladavinom habsburške dinastije. U uvodnim predavanjima studenti upoznavaju historiografske rezultate, sagledavaju baštinu 18. stoljeća (državne strukture, prosvijećeni apsolutizam i staleško društvo), uočavaju geografske promjene i stječu uvid u ključne pojmove poput hrvatskih zemalja, hrvatskog državnog prava, preporoda, građanskog društva, modernizacije, nacije i nacionalizma. Kronološki prate promjene u širim europskim razmjerima koje se odražavaju i na položaj Hrvatske: protunapoleonski ratovi, slom Mletačke Republike, uspostava prve austrijske uprave, uvođenje francuske uprave, pad Dubrovačke Republike, osnivanje Ilirske Provincije, intervencije stranih vojski na istočnojadranskoj obali i otocima te ponovno okupljanje pod habsburškom vladavinom u skladu s rezultatima Bečkog kongresa. Slijedi poučavanje o počecima preporodnog razdoblja, utjecaju romantizma, nicanju ilirskog pokreta, jezičnom nacionalizmu, ideji slavenske solidarnosti i otporu mađarizaciji/talijanizaciji/germanizaciji. Analiziraju se ključni dokumenti za razumijevanje Hrvatskog narodnog preporoda i njihovi glavni protagonisti (Gaj, Drašković, Vukotinović, Mihanović, Demetar, Derkos). Usپoredo s analizom glavnih političkih i kulturnoških kretanja, studenti prate i promjene na gospodarskom području i to u razvoju prometnica, počecima industrijalizacije/prmjene tekovina industrijske revolucije i održavanju prvenstva agrarne privrede na feudalnim načelima. Zatim studenti razumijevaju uzroke revolucionarnih gibanja 1848. u Habsburškoj Monarhiji koja imaju svoje posljedice i u Hrvatskoj jer dolazi do uvođenja osnovnih sastavnica građanskog društva, prve šire potvrde liberalnih ideja i isticanja nacionalnih zahtijevanja. Prepoznaju se uzroci hrvatsko-mađarskog sukoba, savezništvo sa Srpskom Vojvodinom, pristajanje bana Jelačića uz konzervativne snage Monarhije i nezadovoljstvo s ishodom rata koji uvodi hrvatsko društvo u razdoblje neoapsolutizma. Sljedeće teme fokusiraju se na provođenje opsežnim promjena u upravi, privredi, školstvu i položaju religijskih zajednica. Predavanja koja se odnose na razdoblje 1860-ih godina poučavaju studente o procesu obnove parlamentarnog života, definiranju odnosa Hrvatske prema središtima moći u Beču i Budimu, zamahu stranačkog života kroz djelovanje unionista, narodnjaka, pravaša i autonomaša te uspostavi ustanova koje obilježavaju početke nove građanske kulture. Posebna pozornost posvećuje se shvaćanju pojave ideje jugoslavizma u hrvatskim zemljama pod utjecajima širih kretanja u okruženju. Analizom austro-ugarske(1867.) i hrvatsko-ugarske (1868.) nagodbe tumače se osnove dualističkog sustava koji obilježava glavne tokove života u Austro-Ugarskoj do njena raspada. Razdoblje 1870-ih godina promatra se kroz reformsko djelovanje bana Ivana</p>	

Mažuranića koje je obilježeno intenzivnim naporima u modernizaciji odnosa u društvu. Usporedo se prati slom turske uprave u Bosni i Hercegovini koja dospijeva pod austro-ugarski nadzor, što dovodi do preispitivanja nacionalnih ideologija u pogledu njenog statusa, kao i ukidanja Vojne granice koja se integrira u hrvatski županijski sustav. Kolegij prati i odnose u Istri i Dalmaciji, gdje problem nacionalnog pitanja ima svoje specifičnosti zbog utjecaja talijanskog čimbenika i njegova odrazu u politici autonomaštva, regionalizma i iredentizma. Izdvaja se primjer uspješnog gospodarskog razvijenja Rijeke koja je postala glavna luka ugarskog dijela Monarhije. Kolegij prati i zbivanja među različitim etničkim i vjerskim zajednicama (Srbi, Talijani, Nijemci, Židovi, Muslimani, Srkokatolici, Grkokatolici) i unutar iseljeništva u prekomorskim zemljama južne i sjeverne Amerike. Predavanja o razdoblju banovanja Khuena Hedervaryja usredotočena su na pokazatelje autokratskog načina uprave koja vodi prema vidljivim rezultatima u gospodarskoj i kulturnoj sferi života, ali prateći pravac dualističke politike dovodi u pitanje samosvojni razvojni put Hrvatske. Teme iz kolegija posvećene prijelazu stoljeća ukazuju na nicanje novih ideja i uvođenje brojnih dostignuća vezanih uz epohu moderne. Kolegij završava upoznavanjem s uzrocima i posljedicama Prvoga svjetskog rata u kojem sudjeluje i Hrvatska.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:

Procijeniti i analizirati informacije o događajima i procesima u Hrvatskoj od početka 19. stoljeća do 1903. godine u kojem vremenu su hrvatske zemlje bile pod Austrijom i Mađarskom te na koji su način međusobno bile povezane.

Primijeniti temeljna znanja o:

- feudalnom društvu u hrvatskim zemljama u prvoj polovici 19. st. i njegovo ukidanje 1848.
- vlasti Napoleona u hrvatskim zemljama, Ilirskim provincijama i posljedicama francuske uprave.
- pripremnoj fazi Hrvatskoga narodnog preporoda do 1835. te Ilirskom pokretu ili Hrvatskom narodnom preporodu i njegovim odjecima u drugim hrvatskim zemljama.
- procesu integracije hrvatske nacije.
- perioda Bachovog apsolutizama te obnovi ustavnog života.
- procesima modernizacije u Hrvatskoj.
- pravaštvu i južnoslavenskoj i jugoslavenskoj ideji.
- hrvatsko-ugarskoj nagodbi.
- socijalnim krizama 80ih-90ih godina 19. st. i gospodarskom i političkom položaju hrvatskih zemalja u dualističkom sustavu.

Analizirati političke događaje u Hrvatskoj 19. stoljeća.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x		x	x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,125	0
Kontinuirana provjera znanja 1 - međuispit (kolokvij) - pismeni test I	1	25
Kontinuirana provjera znanja 2 - međuispit (kolokvij) - pismeni test II	1	25
Samostalni rad (seminar)	0,5	15
Aktivnost u nastavi (terenska nastava)	0,375	5
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite

oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Tijekom nastave:

Seminarski rad na odabranu temu iz periodičke građe. Seminar se sastoji od pisanog rada dužine od 5 do 10 stranica teksta i prezentacije u trajanju do 15 minuta.

Kolokvij I i II provjeravaju faktografsko znanje obrađenog gradiva do kolokvija sukladno izvedbenom planu. Prag za prolaznost na kolokviju je 50%.

Pristup popravku kolokvija:

Na kraju semestra studenti će imati jednu mogućnost ispravka kolokvija.

Završni ispit je usmeni i predstavlja sintezu cijelokupnog gradiva.

Ukupna ocjena uspjeha:

Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Povijest Hrvata, druga knjiga, Zagreb, 2005., str. 343-651.
2. Temelji moderne Hrvatske: hrvatske zemlje u "dugom" 19. stoljeću, ur. sv. Vlasta Švoger, Jasna Turkalj, Zagreb, 2016.
3. Iskra Iveljić, Banska Hrvatska i Vojna krajina od prosvijećenog apsolutizma do 1848. godine, Zagreb, 2010.
4. Tihomir Cipek – Stjepan Matković, Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842. – 1914., Zagreb, 2006.

IZBORNA LITERATURA

1. Ivo Perić, Hrvatski državni sabor 1848.-2000., sv. 1 i 2, Zagreb, 2000.
2. Igor Karaman, Industrijalizacija građanske Hrvatske: 1800-1941, Zagreb, 1991.
3. Jaroslav Šidak et al., Hrvatski narodni preporod ilirski pokret, Zagreb, 1988.
4. J. Šidak, D. Šepić, I. Karaman, M. Gross, Povijest hrvatskog naroda 1860-1914., Zagreb, 1968.
5. Arnold Suppan, Oblikovanje nacije u građanskoj Hrvatskoj : (1835. - 1918.), Zagreb, 1999.
6. Mirjana Gross-Agneza Szabo, Prema hrvatskom građanskom društву, Zagreb, 1992.
7. Josip Vrandečić, Dalmatinski autonomistički pokret u XIX. stoljeću, Zagreb, 2002.
8. Nevio Šetić, Istra između tradicionalnog i modernog, Pazin, 1995.
9. Nikša Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.
10. Povijest Rijeke, gl. ur. Danilo Klen, Rijeka, 1988, str. 161-284.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti redovito na nastavi (70%). Izostanak nije moguće opravdati. Od studenata se očekuje izvršavanje tijekom nastave svih zadanih obveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije
web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest
oglasna ploča odsjeka za povijest
e-pošta

tajništvo Odsjeka za povijest
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
konzultacije e-pošta telefon
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Završni ispit je usmeni i sadrži više oblika pitanja u kojima se provjeravaju različite kompetencije studenata.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Studenti su dužni pridržavati se rokova za izradu, pisanje seminarског rada te njegovo izlaganje. Za svaki dan kašnjenja od utvrđenog dana za predaju rada gubi se po 2 ocjenska boda.
ISPITNI ROKOVI
Zimski 12. i 26. 2. u 10.00.
Proljetni izvanredni 15.4. u 10.00.
Ljetni /
Jesenski izvanredni 2. i 9. 9. u 10.00.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
15.10.	Uvodno predavanje
22.10.	Politička događajnica prve polovice 19. st (1)
29.10.	Politička događajnica prve polovice 19. st (2)
5.11.	Revolucionarna 1848. (terenska nastava)
12.11.	Regionalna povijest 19. st., case study: Rijeka i Kvarnersko primorje u 19. st.
19.11.	Gospodarski razvoj hrvatski zemalja i kulturno-umjetnički život 19. st.
26.11.	Kolokvij I
3.12.	Politička događajnica druge polovice 19. st.
10.12.	Politička događajnica druge polovice 19. st i početka 20. st.
17.12.	Crkva u 19. st.
7.1.	Svakodnevica i društveni život u 19. st.
14.1.	Prvi svjetski rat, case study: Hrvati i talijansko bojište
21.1.	Kolokvij II
28.1.	Zaključno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- procijeniti i analizirati informacije o događajima i procesima	Hrvatska u 19. i početkom 20. st.: -feudalno društvo u hrvatskim zemljama u	- predavanje - individualni rad - grupni rad	- diskusija - kolokvij - ispit

	<p>prvoj polovici 19 st. i njegovo ukidanje 1848.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlast Napoleona u hrvatskim zemljama te nabrojati Ilirske provincije i objasniti posljedice francuske uprave - Hrvatski narodni preporod, Ilirski pokret u Istri i Dalmaciji - proces integracije Hrvatske nacije - osnovne značajke perioda Bachovog apsolutizama te obnove ustavnog života - procese modernizacije u Hrvatskoj - pravaštvo i južnoslavenska i jugoslavenska ideja - Hrvatsko-ugarska nagodba - procesi modernizacije u Hrvatskoj 	
<ul style="list-style-type: none"> - primjeniti temeljna znanja 	<ul style="list-style-type: none"> - terenska nastava 	<ul style="list-style-type: none"> - pismani rad i prezentacija
<ul style="list-style-type: none"> - analizirati političke događaje 	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - individualni rad - grupni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - diskusija - kolokvij - ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU				
Naziv kolegija	Njemačka nakon Drugog svjetskog rata – politika, gospodarstvo i društvo			
Studij	Preddiplomski studij povijesti			
Semestar	1.,3.,5.			
Akademска godina	2019./2020.			
Broj ECTS-a	3			
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15 + 15 + 0			
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom 14,15-15,45, uč. 450			
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	NE			
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Boris Dudaš			
Kabinet	F-444			
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom i srijedom 16,00-17,00			
Telefon	098-9766337			
e-mail	bdudas@ffri.hr			
Suradnik na kolegiju				
Kabinet				
Vrijeme za konzultacije				
Telefon				
e-mail				
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA				
SADRŽAJ KOLEGIJA				
Njemačka po završetku Drugog svjetskog rata, nastanak SRNj i NjDR, "njemačko gospodarsko čudo" 1950-ih, društvene promjene 1960-ih, ekonomski i unutarnje-politička kriza (1970-ih) i "društvo blagostanja" i "socijalna država" (1970-ih i 1980-ih), pad Berlinskog zida i ponovno ujedinjenje Njemačke, položaj Njemačke nakon ujedinjenja (1990-ih), ekonomski i društvena kriza u Njemačkoj (1990-ih i 2000-ih) i njeno prevladavanje.				
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA				
Nakon apsolviriranog kolegija studenti će moći:				
- navesti činjenice o SRNj i NjDR, o njihovim institucijama, najvažnijim političkim i društvenim događajima i osobama,				
- objasniti uvjetovanost između političkih događanja i procesa u SRNj i NjDR, te njihovu uvjetovanost unutar vojnih blokova, Europskih integracija i razvijeta na globalnoj razini,				
- objasniti uvjetovanost između političkih, ekonomskih i društvenih procesa i promjena,				
- opisati razvitak političkog sustava SRNj kao jednog od najstabilnijih u Europi i svijetu,				
- koristiti strukturalno znanje o državi, gospodarstvu i društvu u Njemačkoj,				
- primijeniti procesualno znanje o promjenama u Njemačkoj kao sustavu državnih, ekonomskih i društvenih institucija.				
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)				
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad	
X	X			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA				
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA		
Pohađanje nastave	0,75	0		
Kontinuirana provjera znanja 1	1	50		
Kontinuirana provjera znanja 2	0,50	20		
ZAVRSNI ISPIT	0,75	30		
UKUPNO	3	100		
Opće napomene:				
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>				
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.				

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Beyme, Klaus von: Politički sustav Savezne Republike Njemačke; Osijek/Zagreb: Pan liber, 1999.
 Calvocoressi, P.: Svjetska politika nakon 1945.; Zagreb: Globus
 Dirlmeier, Ulf: Povijest Njemačke; Zagreb: Barbat 2009.
 Painter, D. S.: Hladni rat: povijest međunarodnih odnosa; Zagreb: Srednja Europa 2002.
 Perić, B.: Politički vodič Njemačka; Zagreb: Azur Journal 1992

IZBORNA LITERATURA

U skladu s temom referata/seminarskog rada.

Ash, Timothy Garton Ash: In Europe's Name. Germany and the Divided Continent, New York: Vintage 1994.

Bark, Dennis L./ Gress, David R.: A History of West Germany, Vol. 1: From Shadow to Substance 1945–1963, Oxford: Basil Blackwell 1989.

Dirlmajer, Ulf: Kratka istorija Njemačke; Beograd: Albatros plus 2009., ISBN: 978-86-6081-029-0

Fulbrook, Mary: A Concise History of Germany, New York: Cambridge University Press 2004.

Fulbrook, Mary: Kratka istorija Njemačke; Beograd: Zavod za udžbenike Beograd 2013., ISBN: 9788617179500

Grünbacher, Armin: The making of German Democracy: West Germany during the Adenauer era, 1945–65, New York: Manchester University Press 2010.

Nicholls, A. J.: The Bonn Republic: West Germany Democracy, 1945–1990, London: Longman 1997.

Omejec, Jasna: Vijeće Europe i Europska unija, institucionalni i pravni okvir, Zagreb: Novi informator d.o.o. 2008.

Radke, D.: Uzori u tržišnom gospodarstvu: Socijalno tržišno gospodarstvo Savezne Republike Njemačke; Zagreb: Fondacija Friedrich Ebert 1998.

Velički, D.: Stranka demokratskog socijalizma (PDS) u političkom sustavu Njemačke; Politička misao, 2002/1, str. 139-158

Vukadinović, R.: NATO – euroatlantska integracija; Zagreb: Topical 2007.

Weidenfeld, W. / Wessels, W.: Europa od A do Ž: Priročnik za europske integracije, Zagreb: Zaslada Konrad Adenauer/MVPEI 2002.

Živković, Nikola: Konrad Adenauer: karijera jednog državnika. Istorija Njemačke i Evrope; Beograd: Konrad-Adenauer-Stiftung 2012., ISBN 978-86-86661-56-2, http://www.kas.de/wf/doc/kas_34781-1522-14-30.pdf?130620120434

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno. Studenti moraju prisustovati najmanje 70% nastave (9 od 13 predavanja). Studenti moraju polagati kolokvij u unaprijed određenom terminu. Termina za "popravni kolokvij" neće biti. Studenti moraju održati referat na odabranu temu, u dogovorenom terminu. Odgađanje držanja referata nije moguće.

Preduvjet za izlazak na ispit je da je student/studentica tijekom semestra (putem kolokvija i usmenog referata) skupio/skupila najmanje 35 bodova.

Studenti moraju položiti završni pismeni ispit (min. 50% bodova na ispit = 15 bodova) za koji će biti dva termina

u veljači i po jedan u travnju i rujnu 2020.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem elektroničke pošte.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Putem elektroničke pošte i na konzultacijama.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

PISMENO

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Nakon 8 predavanja održati će se PISMENI kolokvij na kom je moguće skupiti max. 50 ocjenskih bodova.

Zatim će studenti na seminarima održati referate (ca. 15 minuta) o izabranim temama. Referatom mogu skupiti max. 20 ocjenskih bodova.

U veljači 2020. će studenti koji su do tada skupili 35 ili više ocjenskih bodova izaći na PISMENI završni ispit na kojem mogu skupiti max. 30 ocjenskih bodova. Minimum za prolazak na završnom ispitu je 15 bodova (50%).

Studenti koji su skupili manje od 35 ocjenskih bodova tijekom semestra ne mogu polagati završni ispit, već moraju ponavljati kolegij.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	03.02. i 17.02.2020. u 14,00 h
Proljetni izvanredni	14.04.2020. u 14,00 h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	31.08. i 07.09.2020.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
14.10.2019.	Uvodni sat – upoznavanje studenata s profesorom, kolegijem i očekivanjima
21.10.2019.	GOSTUJUĆE PREDAVANJE: Ivan Marić, Veleposlanstvo Indije u Zagrebu
28.10.2019.	Njemačka nakon Drugog svjetskog rata – „nulti sat“ i „hladni rat“
04.11.2019.	Njemačka 1950-ih godina – „gospodarsko čudo“ i Europske integracije
11.11.2019.	Njemačka 1960-ih godina – društvene promjene i 1968.
18.11.2019.	Njemačka 1970-ih godina – ekonomска kriza i terorizam (RAF)
25.11.2019.	Njemačka 1980-ih godina – društvo blagostanja i socijalna država
02.12.2019.	Pad Berlinskog zida, ujedinjenje Njemačke i položaj Njemačke u svijetu i Europi nakon ujedinjenja
09.12.2019.	Ekonomski i društveni kriza u Njemačkoj i prevladavanje ekonomski i društvene krize u Njemačkoj
16.12.2018.	KOLOKVIJ
13.01.2020.	Referati
20.01.2020.	Referati
27.01.2020.	Referati

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- navesti činjenice o SRNj i NjDR, o njihovim institucijama, najvažnijim političkim i društvenim događajima i osobama,	Njemačka nakon Drugog svjetskog rata: „nulti sat“ i „hladni rat“ Njemačka 1950-ih godina: „gospodarsko čudo“ i Europske integracije Njemačka 1960-ih godina: društvene promjene i 1968. Njemačka 1970-ih godina: ekonomска kriza i terorizam (RAF) Njemačka 1980-ih godina društvo blagostanja Pad Berlinskog zida, ujedinjenje Njemačke i položaj Njemačke u svijetu i Europi nakon ujedinjenja Ekonomski i društvena kriza u Njemačkoj i njeno prevladavanje	Ex-katedra predavanja Usmeni referat (prezentacija) o izabranoj temi u trajanju od 15-tak minuta	Pismeni kolokvij Usmeni referat (prezentacija) Pismeni ispit
- objasniti uvjetovanost između političkih događanja i procesa u SRNj i NjDR, te njihovu uvjetovanost unutar vojnih blokova, Europskih integracija i razvijanja na globalnoj razini		Ex-katedra predavanja Usmeni referat (prezentacija) o izabranoj temi u trajanju od 15-tak minuta	Pismeni kolokvij Usmeni referat (prezentacija) Pismeni ispit
- objasniti uvjetovanost između političkih, ekonomskih i društveni procesa i promjena		Ex-katedra predavanja Usmeni referat (prezentacija) o izabranoj temi u trajanju od 15-tak minuta	Pismeni kolokvij Usmeni referat (prezentacija) Pismeni ispit
- opisati razvitak političkog sustava SRNj kao jednog od najstabilnijih u Europi i svijetu,		Ex-katedra predavanja	Pismeni kolokvij Usmeni referat (prezentacija) Pismeni ispit
- koristiti strukturalno znanje o državi, gospodarstvu i društvu u Njemačkoj,		Ex-katedra predavanja	Pismeni kolokvij Usmeni referat (prezentacija) Pismeni ispit
primijeniti procesualno znanje o promjenama u Njemačkoj kao sustavu državnih, ekonomskih i društvenih institucija.		Ex-katedra predavanja	Pismeni kolokvij Usmeni referat (prezentacija) Pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU				
Naziv kolegija	Paleografija, diplomatika, sfragistika i kronologija			
Studij	Preddiplomski studij povijesti			
Semestar	1., 3., 5.			
Akademска godina	2019./2020.			
Broj ECTS-a	3			
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0			
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	utorkom od 11:15 do 13:00 h; F-801			
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/			
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić			
Kabinet	F-438			
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	UTO 13 – 14 h, ČET 12 – 13 h			
Telefon	051/265-732			
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr			
Suradnik na kolegiju				
Kabinet				
Vrijeme za konzultacije				
Telefon				
e-mail				
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA				
SADRŽAJ KOLEGIJA				
Paleografija – Uvod u znanost, pregled razvoja paleografije u svijetu i u Hrvatskoj. Postanak i razvoj pisama. Vrste pisama. Latinska paleografija - materijal i oblik rukopisa. Kasnoantička i srednjovjekovna pisma - pojava i razvoj. Kratice.				
Diplomatika – razvoj diplomatičke; struktura dokumenta, javnog i privatnog, s posebnim osvrtom na diplomatičku kritiku (krivotvorine), ustroj i funkciju kancelarija. Vanjske i unutarnje značajke dokumenta, diplomatske i povijesne krivotvorine i dr.				
Sfragistika – povijesni razvoj. Primjeri i razvoj pečata u Europi te u Hrvatskoj.				
Kronologija – Načini i zakonitosti mjerjenja vremena i njegovoga bilježenja. Različiti oblici i načini datiranja.				
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA				
Po odslušanom i položenom kolegiju studenti će biti sposobni:				
<ul style="list-style-type: none"> - objasniti i demonstrirati metode pomoćnih povijesnih znanosti obuhvaćenih ovim predmetom. - koristiti njihove osnovne vještine i primijeniti ih u praksi. - samostalno identificirati različita srednjovjekovna pisma te ih čitati u izvornoj građi. - objasniti različite načine datiranja kroz povijest te ih primijeniti u praktičnom radu. 				
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)				
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad	
x		x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo	
			x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA				
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE		UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave		0.75	0	
Aktivnost u nastavi		0.25	10	
Kontinuirana provjera znanja 1		0.6	30	
Kontinuirana provjera znanja 2		0.6	30	
Kontinuirana provjera znanja 3		0.8	30	
UKUPNO		3	100	
Opće napomene:				
Varijanta 1 bez završnog ispita				
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.				
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na				

završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

STIPIŠIĆ, Jakov, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb: Školska knjiga, 1990.
ŠANJEK, Franjo, *Latinska paleografija i diplomatika*, Zagreb: Hrvatski studiji, 2005.

IZBORNA LITERATURA

BISCHOFF, Gerd, *Latin Palaeography. Antiquity and the Middle Ages*, Cambridge: Cambridge University Press, 1990.
GULIN, Ante, *Hrvatska crkvena srednjovjekovna sfragistika*, Zagreb: Godlen marketing, 1998.
KAPITANOVIĆ, Vicko, *Povijesna vrela i pomoćne znanosti*, Split: Filozofski fakultet, 2012.
MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana, *Studi diplomatica: rasprave i prinosi iz hrvatske diplomatičke*, Zagreb: FF Press, 2014.
ZMAJIĆ, Bartol, *Heraldika, sfragisitka, genealogija, veksikologija, rječnik heraldičkog nazivlja*, Zagreb: Golden marketing, 1996.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta, Merlin.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika osobno u vrijeme konzultacija te elektroničkom poštom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Studenti su obavezni prisustvovati kolokvijima te završnoj transliteraciji u zakazanim terminima. Ispravaka kolokvija ili mogućnosti njihovog naknadnog pisanja neće biti.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24. 2.
Proljetni izvanredni	16. 4.
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	1. i 8. 9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
15. 10.	Uvod kolegij. Uvod u pomoćne povijesne znanosti; temeljne osobitosti i povijest paleografije; povijest i razvoj pisma i pisačih materijala.
22. 10.	Latinična pisma od antike do ranoga srednjeg vijeka.
29. 10.	Beneventana; latinična pisma zapadne Europe u ranom srednjem vijeku .
5. 11.	Beneventana i karolina.

12. 11.	Gotica i latinična pisma kasnoga srednjeg vijeka.
19. 11.	Kolokvij 1 – paleografija.
26. 11.	Diplomatika kao pomoćna povjesna znanost; struktura i karakteristike isprava.
3. 12.	Javne i privatne isprave; o hrvatskoj vladarskoj kancelariji.
10. 12.	Sfragistika; <i>loca credibilita</i> u Hrvatskoj.
17. 12.	Kronologija.
7. 1.	Kolokvij 2 – diplomatika, sfragistika i kronologija.
14. 1.	Ponavljanje i čitanje tekstova.
21. 1.	Kolokvij 3 - transliteracija.
28. 1.	Završna razmatranja.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i demonstrirati metode pomoćnih povjesnih znanosti obuhvaćenih ovim predmetom.	<i>Paleografija</i> – Uvod u znanost, pregled razvoja paleografije u svijetu i u Hrvatskoj. Postanak i razvoj pisama. Vrste pisama. Latinska paleografija - materijal i oblik rukopisa. Kasnoantička i srednjovjekovna pisma - pojava i razvoj. Kratice. <i>Diplomatika</i> – razvoj diplomatike; struktura dokumenta, javnog i privatnog, s posebnim osvrtom na diplomatičku kritiku (krivotvorine), ustroj i funkciju kancelarija. Vanjske i unutarnje značajke dokumenta, diplomatske i povjesne krivotvorine i dr. <i>Sfragistika</i> – povjesni razvoj. Primjeri i razvoj pečata u Europi te u Hrvatskoj. <i>Kronologija</i> – Načini i zakonitosti mjerjenja vremena i njegovoga bilježenja. Različiti oblici i načini datiranja.	- predavanje - rasprava	- kolokviji
Koristiti njihove osnovne vještine i primijeniti ih u praksi.		- predavanje - rasprava - čitanje izvirne građe	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi
Samostalno identificirati različita srednjovjekovna pisma te ih čitati u izvornoj građi.	<i>Paleografija</i> – Postanak i razvoj pisama. Vrste pisama. Latinska paleografija - materijal i oblik rukopisa. Kasnoantička i srednjovjekovna pisma - pojava i razvoj. Kratice.	- predavanje - rasprava - čitanje izvirne građe	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - transliteracija
Objasniti različite načine datiranja kroz povijest te ih primijeniti u praktičnom radu.	<i>Kronologija</i> – Načini i zakonitosti mjerjenja vremena i njegovoga bilježenja. Različiti oblici i načini datiranja.	- predavanje - rasprava - rad na izvorima	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Pazinska knežija u ranom novom vijeku					
Studij	Prediplomski studij povijesti					
Semestar	1., 3., 5.					
Akademска godina	2019./2020.					
Broj ECTS-a	3					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	srijedom od 10,15h do 12,00h u učionici 402					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da, na njemačkom jeziku					
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Ćutić Gorup					
Kabinet	449					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	srijedom od 12,00h do 13,30h petkom od 13,00h do 14,30h					
Telefon	265 731					
e-mail	mcutic@ffri.hr					
Suradnik na kolegiju						
Kabinet						
Vrijeme za konzultacije						
Telefon						
e-mail						
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Kolegij obuhvaća sljedeće sadržaje: 1. Geografski smještaj Pazinske knežije; 2. Pazinska knežija u užem i širem smislu; 3. crkvena jurisdikcija četiri biskupa; 4. gospoštije Knežije; 5. Rat Cambraiske lige (1508.-1523.); 6. plemičke obitelji koje su upravljale Knežjom; 7. pojava reformacije u Knežiji; 8. plemiči i svećenici koji su podržavali reformaciju; 9. transport protestantskih knjiga iz Uracha; 10. svećenici glagoljaši i protestantske liturgijske knjige; 11. katolička obnova u Knežiji; 12. habsburška protureformacija; 13. Uskočki rat (1615.-1618.) i druge teme.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:						
1. opisati geografski položaj Pazinske knežije u ranom novom vijeku i njene gospoštije;						
2. objasniti društvene, gospodarske i crkvene prilike u Knežiji u ranom novom vijeku;						
3. analizirati povijesne izvore vezane uz temu;						
4. sudjelovati u diskusijama koje će biti usmjereni na usporedbu gospodarskih, društvenih i crkvenih prilika u Knežiji, Unutarnjoj Austriji i Svetom Rimskom Carstvu Njemačke Narodnosti;						
5. sudjelovati u terenskoj nastavi u Državnom arhivu u Pazinu i na području bivše Pazinske knežije.						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
x		x	x			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Multimedija i mreža			
x		x	x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohađanje nastave	0.75	/				
Kontinuirana provjera znanja 1 Samostalni rad	0.5	20				
Kontinuirana provjera znanja 2 Kolokvij	0.75	40				
ZAVRŠNI ISPIT	1	40				
UKUPNO	3	100				

Opće napomene:**Varijanta sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

Bertoša, Miroslav, *Povijest Istre*, knjiga 2., *Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće)*, Pula, Zavičajna naklada "Žakan Juri", 1995. (poglavlja vezana uz Pazinsku knežiju)

Bertoša, M., Vrandečić, J. *Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranome novom vijeku*, Leykaminternational, Zagreb, 2007. (poglavlja vezana uz Pazinsku knežiju)

Bertoša, Slaven, *Osebujno mjesto austrijske Istre: lupogradski kraj u srednjem i novom vijeku*, Srednja Europa, Zagreb, 2011.

Bučar, Franjo, *Reformacija medju Hrvatima po Istri* (Zagreb 1918.), Kršćanska crkva Hosana – Izvori, Pula 2002.

Ćutić Gorup, Maja, "Dekret nadvojvode Ferdinanda iz 1599. o izgonu protestanata", *Croatica Christiana Periodica XXXIII.* (2009.), br. 63, Zagreb: Časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Ćutić Gorup, Maja, "Protestanti u austrijskoj Istri: odjeci ili pokret", *Časopis za povijest Zapadne Hrvatske*, IV. iV.(2009.-2010.), br. 4. i 5., Rijeka: Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci.

Ćutić Gorup, Maja, "Katolička obnova i habsburška protureformacija u Pazinskoj knežiji", u: *Zbornik javnih predavanja* 3. ur. Maja Cerić i Mirela Mrak. Pazin: Državni arhiv u Pazinu, 2015.

Ćutić Gorup, Maja, "Članovi obitelji Barbo kao zaštitnici reformacije u Pazinskoj knežiji", *Povijesni prilozi* (2016.), br. 50, Zagreb: Hrvatski institut za povijest.

Grah, Ivan, "Pazinski kraj u izvještajima pićanskih i porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588 – 1780)", u: *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. XXVI, Istratisak Pazin, Pazin – Rijeka, 1983.

Grah, Ivan, "Izvještaji porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588 – 1775)", u: *Croatica Christiana Periodica*, br.12,godinaVII, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1983.

Grah, Ivan, "Izvještaji pulskih biskupa Svetoj Stolici (1592 – 1802)", u: *Croatica Christiana Periodica*, br.20,Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1987.

Miculian, Antonio, *Protestantizam u Istri*, ZN "Žakan Juri", Pula, 2006. (poglavlja vezana uz Pazinsku knežiju)

Orbanić, Elvis, *Katedra sv. Nicefora: povjesna skica Pićanske biskupije*, "Josip Turčinović", Pazin, 2002.

Istarska enciklopedija, Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", Zagreb, 2005.

IZBORNA LITERATURA

Bertoša, Slaven, "La peste in Istria nel Medio Evo e nell'Età Moderna (il contesto europeo delle epidemie)", *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno*, vol. XXXVII, Rovigno, 2007.

Ćutić Gorup, Maja, "Promoters of Protestant Thought in the Principality of Pazin", u: *The Reformation in the Croatian Historical Lands: Research Results, Challenges, Perspectives*, ur. Zrinka Blažević, Stanko Jambreš, Nataša Štefanec. Zagreb: Biblijski institut Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Visoko evanđeosko teološko učilište u Osijeku, 2015., str. 151.-171.

Ćutić Gorup, Maja, "Istrien zur Zeit der österreichischen Herrschaft", u: *Kroatiens Küste im Lichte der Habsburgermonarchie (Transkulturelle Forschungen an den Österreich-Bibliotheken im Ausland, Band 16)*, ur. Aneta Stojić i Anita Pavić Pintarić. Wien: new academic press, 2017., str. 41.-53.

De Franceschi, Camillo, *Storia documentata della Contea di Pisino*, Società Istriana di Archeologia e Storia Patria, Venezia, 1964.

Grah, Ivan, "Crkveno-pravno uređenje Istre i suživot plurietničkih vjernika od 16. do 19. stoljeća", *Riječki teološki časopis*, god. 10, br. 1, Teologija u Rijeci, Rijeka, 2002.

Jembrih, Alojz, *Stipan Konzul i "Biblijski zavod" u Urachu*, Teološki fakultet "Matija Vlačić Ilirik", Zagreb, 2007.

Gruber, Dane, *Povijest Istre/ Spinčić*, Vjekoslav, *Narodni preporod u Istri*, Katedra Čakavskog sabora – Društvo Istrana – Družba Braća Hrvatskoga Zmaja, Zagreb – Žminj, 2005.

Nared, A., Volčjak, J., *Kranjski deželni privilegiji*, ARS, Ljubljana, 2008.

Winkelbauer, Thomas, *Ständefreiheit und Fürstenmacht: Länder und Untertanen des Hauses Habsburg im konfessionellen Zeitalter*, sv. I-II, Ueberreuter, Wien, 2003.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni dolaziti na predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
b) web-stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

-Usmene konzultacije, mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5.2. i 19.2. u 13,30h
Proljetni izvanredni	15.4. u 13,30h
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	2.9. i 9.9. u 13,30h

VI. POCETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA PREDAVANJA)

DATUM	NAZIV TEME
9.10.	Uvod u kolegij
16.10.	Pazinska knežija u hrvatskoj i stranoj historiografiji
23.10.	Povijest Pazinske knežije od njenog nastanka do 16. stoljeća
30.10.	Povijest Pazinske knežije od 16. do 18. stoljeća
6.11.	Gospoštije Pazinske knežije
13.11.	Plemićke obitelji koje su upravljale Pazinskom knežjom i njenim gospoštijama
20.11.	Crkvene prilike u Pazinskoj knežiji u 16. stoljeću

27.11.	Pojava reformacije u Knežiji
4.12.	Kolokvij
11.12.	Habsburška protureformacija
18.12.	Katolička obnova u Pazinskoj knežiji
8.1.	Biblijski zavod u Urachu – djelatnici i suradnici uraške tiskare iz Pazinske knežije
15.1.	Ratovi na području Pazinske knežije u 16. stoljeću i početkom 17. stoljeća
22.1.	Grupni rad: Usporedba mletačke i austrijske vlasti u Istri: mletačka vlast, austrijska vlast, mletačko-austrijski ratovi, diferencije, posljedice
29.1.	Posjet Državnom arhivu u Pazinu

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA SAMOSTALNOG RADA)

DATUM	NAZIV TEME
9.10.	Uvod u kolegij Uvod u samostalni rad
16.10.	Podjela tema za samostalni rad
23.10.	Uzroci teškog položaja stanovnika Pazinske knežije u 16. stoljeću
30.10.	Naziv Pazinska Knežija
6.11.	Gospoštija Lupoglav u ranom novom vijeku
13.11.	Pazinska knežija: zemlja veće važnosti ili predmet u rukama velikaša?
20.11.	Pićanska biskupija u ranom novom vijeku
27.11.	Uzroci širenja reformacije u Knežiji
4.12.	Kolokvij
11.12.	Protureformacija Karla II. Unutarnjoaustrijskog Protureformacija Ferdinanda II.
18.12.	Katolička obnova u Pićanskoj biskupiji
8.1.	Izdanja uraške tiskare i njihov transport na jug
15.1.	Posljedice Uskočkog rata (1615.-1618.) u Pazinskoj knežiji
22.1.	Grupni rad: Usporedba mletačke i austrijske vlasti u Istri: mletačka vlast, austrijska vlast, mletačko-austrijski ratovi, diferencije, posljedice
29.1.	Posjet Državnom arhivu u Pazinu

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
opisati geografski položaj Pazinske knežije u ranom novom vijeku i njene gospoštije	geografski smještaj Pazinske knežije, Pazinska knežija u užem i širem smislu, crkvena jurisdikcija četiri biskupa, gospoštije Knežije	frontalni oblik rada, grupni rad samostalni rad, izlaganja studenata, diskusija	samostalni rad, usmeni ispit
objasniti društvene, gospodarske i crkvene prilike u Knežiji u ranom	Rat Cambraiske lige (1508.-1523.), plemićke obitelji koje su upravljale	frontalni oblik rada, grupni rad samostalni rad, izlaganja	samostalni rad, usmeni ispit

novom vijeku	Knežijom, pojava reformacije u Knežiji, plemići i svećenici koji su podržavali reformaciju, transport protestantskih knjiga iz Uracha, svećenici glagoljaši i protestantske liturgijske knjige, katolička obnova u Knežiji, habsburška protoreformacija, Uskočki rat (1615.-1618.)	studenata, diskusija	
analizirati povjesne izvore vezane uz temu	protoreformacijski spisi habsburških nadvojvoda, relacije biskupa Svetoj Stolici, vizitacije, krivični procesi protiv protestanata, ugovori o prodaji Pazinske knežije, korespondencija djelatnika i suradnika uraške tiskare	frontalni rad, rad u paru samostalni rad, izlaganja studenata	samostalni rad, usmeni ispit
sudjelovati u diskusijama koje će biti usmjerene na usporedbu gospodarskih, društvenih i crkvenih prilika u Knežiji, Unutarnjoj Austriji i Svetom Rimskom Carstvu Njemačke Narodnosti	gospodarske, društvene i crkvene prilike u Knežiji, Unutarnjoj Austriji i Svetom Rimskom Carstvu Njemačke Narodnosti	diskusija	pohađanje nastave i aktivnost u nastavi
sudjelovati u terenskoj nastavi u Državnom arhivu u Pazinu i na području bivše Pazinske knežije.	ugovori o prodaji Knežije, matične knjige, statuti, urbari, kašteli i dr.	frontalni rad samostalni rad, rad u paru izlaganja studenata	samostalni rad, usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest i kultura vikingškog doba
Studij	Preddiplomski studij povijesti
Semestar	1., 3.
Akademска godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	četvrtkom od 10:15 do 12:00 h; F-450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić
Kabinet	F-438
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	UTO 13 – 14 h, ČET 12 – 13 h
Telefon	051/265-732
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Neke od tema koje će se obrađivati u kolegiju su:	
Skandinavija prije početka vikingškog doba; preuvjeti i razlozi za prve vikingške pohode; Vikingi i vikingško doba – objašnjenje osnovnih pojmljova.	
Vikingško doba na području Engleske od prvih napada preko osvajanja do posljednjih bitaka 1066.; razvoj Engleske iz anglosaskih kraljevstava; odnosi i suživot doseljenika i domaćeg stanovništva, prožimanje kulture i utjecaja.	
Franačko Carstvo i Vikingi od prvih napada do trajnih baza i Normandije.	
Vikingi u Irskoj, Škotskoj i okolnom otočju; naseljavanje, vikingški Dublin i tamošnje kraljevstvo.	
Naseljavanje Ferskih Otoka i Islanda; prvi doseljenici i podjela zemlje; osnivanje Althinga; politička i društvena organizacija vikingškog Islanda.	
Pomicanje granica na zapadu – Grenland i Vinland.	
"Istočni put" – osnivanje Kijevske Kneževine; Rusi do Jaroslava I.; Varjazi i Bizantsko Carstvo; odnosi s Hazarima i Bagdadom.	
Skandinavija u vikingško doba – društvo i svakodnevni život; kuće, naselja, trgovačka središta; politički procesi, formiranje kraljevstava.	
Nordijska pretkršćanska vjerovanja; pokrštavanje i kristijanizacija; osnivanje prvih biskupija i nadbiskupija.	
Kultura, umjetnost, pismenost (rune i sage).	
Vikingški brodovi.	
Vikingi i vikingško doba danas – mitovi i stvarnost.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Po odslušanom kolegiju studenti će biti sposobni:	
<ul style="list-style-type: none"> - prepričati spoznaje o vikingškome dobu, Vikingima i područjima do kojih su Vikingi bili dospjeli. - upotrebljavati osnovne pojmove, prepoznavati i definirati različitu problematiku toga razdoblja. 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasniti pojedine aspekte vikingškog doba, vikingškoga društva i kulture, te samostalno argumentirano raspravljati o njima. - kritički razmišljati o vikingškome dobu, ali i ranosrednjovjekovnom razdoblju te povijesnim procesima uopće. 	
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)	
Predavanja	Seminari
x	x
Konzultacije	Samostalni rad
x	x

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x
III. SUSTAV OCJENJVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0.75		0
Kontinuirana provjera znanja	0.5		30
Esej	0.5		30
ZAVRŠNI ISPIT	1.25		40
UKUPNO	3		100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BRANDT, Miroslav, *Srednjovjekovno doba povijesnog razvijatka*, Zagreb: Školska knjiga, 1995., str. 142-172.

BRINK, Stefan – PRICE, Neil (ur.), *The Viking World*, London – New York: Routledge, 2008. (odabrana poglavlja)

Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007., str. 268-298.

SAWYER, Peter (ur.), *The Oxford Illustrated History of the Vikings*, Oxford: Oxford University Press, 1997.

WINROTH, Anders, *The Age of the Vikings*, Princeton – Oxford: Princeton University Press, 2014.

IZBORNA LITERATURA

FITZHUGH, William W. – WARD, Elizabeth, *Vikings: The North Atlantic Saga*, Washington: Smithsonian Institution Press, 2000.

JESCH, Judith, *The Viking Diaspora*, London – New York: Routledge, 2015.

PAGE, Raymond I., *Runes and Runic Inscriptions: Collected Essays on Anglo-Saxon and Viking Runes*, Rochester: Boydell Press, 1998.

STURLUSON, Snorri, *Edda: obmanjivanje Gylfija*, Zagreb: ArTresor, 1997.

Velika ilustrirana povijest svijeta, Rijeka: Otokar Keršovani, 1977, sv. 8. i 9. (odabrana poglavlja).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se

od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta, Merlin.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika osobno u vrijeme konzultacija te elektroničkom poštom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
Studenti su obavezni prisustvovati kolokviju te napisati jedan kraći esej na odabranu temu u okviru kolegija. Ispravka kolokvija ili mogućnosti njegovog naknadnog pisanja neće biti.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	10. i 24. 2.
Proljetni izvanredni	16. 4.
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	1. i 8. 9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
10. 10.	Uvod u kolegij; temeljni pojmovi; Skandinavija i šire okruženje do početka vikingškog doba.
17. 10.	Početak vikingškog doba i Engleska do uspostave <i>danelaga</i> .
24. 10.	Vikingi i Franci; mediteranska avantura; počeci Normandije.
31. 10.	Irska; Škotska i otoci.
7. 11.	Island, Grenland, Vinland.
14. 11.	"Istočni put" – Rus', Konstantinopol i Arapi.
21. 11.	Skandinavija od 9. do početka 11. st.
28. 11.	Vikingi i Englezi od 10. st. do osvajanja Knuta Velikog. Rok za prijavu teme eseja.
5. 12.	Kolokvij.
12. 12.	11. stoljeće – kraj vikingškog doba.
19. 12.	Nordijska mitologija i pretkršćanska vjerovanja; pokrštavanje i kristijanizacija.
9. 1.	Kultura i umjetnost; rune.
16. 1.	Naselja i gradovi; kuće; svakodnevni život.
23. 1.	Brodovi; utvrde i veliki graditeljski pothvati. Rok za predaju eseja.
30. 1.	Završna razmatranja.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Prepričati spoznaje o vikingškome dobu, Vikingima i područjima do kojih su Vikingi bili dospjeli.	Neke od tema koje će se obrađivati u kolegiju su: Skandinavija prije početka vikingškog doba; preduvjeti i razlozi za prve vikingške pohode; Vikingi i vikingško doba – objašnjenje osnovnih pojmoveva.	- predavanje - rasprava	- kolokvij - usmeni ispit
Upotrebljavati osnovne pojmove, prepoznavati i definirati različitu problematiku toga razdoblja.	Vikingško doba na području Engleske od	- predavanje - rasprava	- kolokvij - usmeni ispit
Objasniti pojedine aspekte vikingškog doba, vikingškoga društva i kulture, te		- predavanje - rasprava - pisanje eseja	- kolokvij - usmeni ispit - esej

samostalno argumentirano raspravljati o njima.	prvih napada preko osvajanja do posljednjih bitaka 1066.; razvoj Engleske iz anglosaskih kraljevstava; odnosi i suživot doseljenika i domaćeg stanovništva, prožimanje kulture i utjecaja.		
Kritički razmišljati o vikingome dobu, ali i ranosrednjovjekovnom razdoblju te povijesnim procesima uopće.	<p>Franačko Carstvo i Vikanzi od prvih napada do trajnih baza i Normandije.</p> <p>Vikanzi u Irskoj, Škotskoj i okolnom otočju; naseljavanje, vikingi Dublin i tamošnje kraljevstvo.</p> <p>Naseljavanje Ferskih Otoka i Islanda; prvi doseljenici i podjela zemlje; osnivanje Althinga; politička i društvena organizacija vikingog Islanda.</p> <p>Pomicanje granica na zapadu – Grenland i Vinland.</p> <p>"Istočni put" – osnivanje Kijevske Kneževine; Rusi do Jaroslava I.; Varjazi i Bizantsko Carstvo; odnosi s Hazarima i Bagdadom.</p> <p>Skandinavija u vikingo doba – društvo i svakodnevni život; kuće, naselja, trgovačka središta; politički procesi, formiranje kraljevstava.</p> <p>Nordijska pretkršćanska vjerovanja; pokrštavanje i kristijanizacija; osnivanje prvih biskupija i nadbiskupija.</p> <p>Kultura, umjetnost, pismenost (rune i sage).</p> <p>Vikingi brodovi.</p> <p>Vikanzi i vikingo doba danas – mitovi i stvarnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rasprava - pisanje eseja 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - usmeni ispit - esej

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest obavještajnih službi
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti
Semestar	1., 3., 5.,
Akademска godina	2019. /2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	ponedjeljak 12.15 – 14 sati, P 402.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	450
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljkom od 14 do 15.30; četvrtkom 12.00-13.30
Telefon	265-727
e-mail	darko.dukovski@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij ima zadaću objasniti studentima važnost obavještajnih službi na proces donošenja odluka u strukturama vlasti modernih država. Na taj način studenti dobivaju uvid u to koliko su obavještajne službe utjecale na povjesne događaje. Cilj je kod studenata pobuditi interes i znatiželju prema povijesti obavještajnih zajednica kako bi shvatili važnost i ovog segmenta povijesti. Upoznati ih s načinom ustrojstva i ustrojem obavještajnih zajednica, ciljevima, metodama, taktikama i tehnikom rada, mogućnostima manipulacije, izbjegavanju društvene kontrole mogućim incidentima, ucjenama, ubojstvima.</p> <p>Obavještajna djelatnost bilo ona vojne ili kakve druge, civilne naravi, zbog svoje tajnovitosti oduvijek izaziva znatiželju i čuđenje. Studentima će se ponuditi samo najvažnije procese razvitka poznate povijesti obavještajnih službi od Napoleona do današnjih dana. Povijest obavještajnih službi je važan segment opće, društvene, političke i gospodarske povijesti koji često omogućuje njihovo bolje razumijevanje, baš zbog tajnih i javnosti nedostupnih informacija o događajima pa i procesima.</p> <p>Posebno će se upozoriti studente na povezanost djelatnosti obavještajnih službi s poznatim i manje poznatim ali važnim političkim i društvenim događajima u svijetu tijekom 19 i 20. stoljeća.</p>	
Teme sadržaja kolegija su:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Preteč obavještajne službe u civilnom i vojnem životu do 19. stoljeća 2. Stvarni početci ustrojavanja modrene obavještajne službe tijekom prve polovice 19. stoljeća, njezina organizacija, ciljevi i zadaci (Francuska, Velika Britanija, Rusija) 3. Obavještajna služba 19. stoljeća: metode, taktike i strategije djelovanja, tehnika, odgovornost i zloporaba 4. Dioba obavještajne službe na vojnu i civilnu, razlicitost ciljeva 5. Značaj kontraobavještajne djelatnosti u 19. stoljeću 6. Izbor kadrova i znameniti obavještajci 19. stoljeća 7. Obavještajna djelatnost tijekom ratova (Prvi svjetski rat i Drugi svjetski rat) 8. Suvremene obavještajne i kontraobavještajne zajednice, metode, tehnika, stupanj kontrole civilnog društva, zloporabe i incidenti 9. Hladni rat -Špijunski rat, prebjezi i dvostruki agenti, incidenti, Obavještajne službe suprotstavljenih blokova 10. Uloga obavještajnih zajednica u ratovima druge polovice 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća 11. Elektroničko špijuniranje, mogućnosti i dometi, poznati primjeri iz hladnoratovskoga razdoblja 12. Obavještajna zajednica 21. stoljeća 13. Špijunski filmovi i romani 14. Arhivska građa vojnih obavještajnih službi (kritika dokumenata) 15. Metodologija istraživanja djelatnosti obavještajnih službi. 	
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će biti sposobni:</p> <p>-S interesom i znatiželjom prema povijesti obavještajnih zajednica zaključivati o važnosti ovog segmenta povijesti</p> <p>-Prepoznati načine ustrojstva obavještajnih zajednica, ciljeva, metoda, taktika i tehnika rada, mogućnosti manipulacije, izbjegavanja društvene kontrole.</p>	

- Koristiti informacije o obavještajnim službama tijekom 19. i 20. stoljeća, njihovom značaju ali i promašajima.
- Interpretirati i analizirati stvarnu i moguću obavještajnu i kontraobavještajnu djelatnost kroz dostupnu arhivsku građu, recentnu literaturu te analizu dostupnih informacija svih medija.
- Usporediti načine djelovanja obavještajnih službi 19. i 20. stoljeća i objasniti njihovu ovisnost o novim tehnologijama i gospodarskoj razvijenosti neke države na jednak način kao i ovisnost o društvenim promjenama.
- Objasniti moralnu dvojbu s kojom se obavještajne službe susreću u suvremenoj povijesti od narušavanja privatnosti, zatajivanja važnim društvenih i političkih informacija, organizacije polukriminalnih ili kriminalnih radnji koja dovode do pitanja njihova postavljanja iznad zakona i općih društvenih normi.
- Analitički i kritički vrednovati arhivske dokumente nastale djelovanjem obavještajnih i kontraobavještajnih službi.
- Primjeniti tehniku rada na istraživanju povijesti obavještajnih službi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Kolokvij
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,75	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,25	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,25	20
Kontinuirana provjera znanja 3	0,25	20
Zadaća	0,25	10
Samostalni rad	1,25	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Međuispiti su manjeg obima sastavljena od 5 pitanja koji traže kratke i nedvosmislene odgovore ili praktičnog rada temeljenog na do tada usvojenom znanju.

Kroz kontinuirano praćenje i vrednovanje u koje se ubrajaju kolokviji i zadaća student/ica može skupiti najmanje 35% a najviše 70% ocjenskih bodova. Kolokviji se pišu na kraju određenih cjelina: Ocjenjuje se usvojenost informacija i njihova praktična primjena kroz raščlambu arhivskih vredla.

Ne postoji mogućnost ponavljanja i ispravka kolokvija tijekom nastave. Ispravak jednog kolokvija moguće tijekom ispitnog roka.

Kroz izradu samostalnog rada, prezentaciju i obranu rada može skupiti najmanje 15% a najviše 30% ocjenskih bodova. Samostalni rad se ocjenjuje kroz tri razine: usvojenost informacija, praktična primjena i sposobnost povezivanja s ostalim povijesnim spoznajama.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Predavanja

Branislav Božović, Nacistička obavještajna služba, Beograd, 1963.

Fran Vlšnar, Špijunaža i kontrašpijunaža od KGB do UDB-e, Zagreb, 1991.

Ozren Žunec, Darko Domišljanović, *Obavještajno sigurnosne službe Republike Hrvatske*, Zagreb: Jesenski i Turk, 2000.

Slučaj generala Gehlena: *General Gehlen i povijest obavještajne službe Savezne Republike Njemačke*, Zagreb: Globus, 1976.

David Kahn, Hitlerovi špijuni, Zagreb CIP, 1981. i i 2. svezak

Walter Schellenberg, Memoari, Zagreb, 1985.	
IZBORNA LITERATURA	
Lauran Paine, <i>The Abwehr: German Military Intelligence in World War Two</i> . Xs Books 1984. ili Gabriele Zaffiri, <i>Abwehr - il servizio segreto militare del Terzo Reich</i> , Nicola Calabria Editore, 2008 John Dziak, <i>Chekisty: A History of the KGB</i> , Lexington Books, 1988. Keith Jeffery, <i>M16: The History of the Secret Intelligence Service 1909–1949</i> , London: Bloomsbury, 2010. Gordon Thomas, <i>Gideon's Spies: The Secret History of the Mossad</i> , New York: Thomas Dunne Books, 1999. Yevgenia Albats, Catherine A. Fitzpatrick, <i>The State Within a State: The KGB and Its Hold on Russia — Past, Present, and Future</i> Farrar Straus Giroux, 1994. Milan Milić, Crveni orkestar, Beograd: Sloboda 1977. KATZ, Barry M., <i>Foreign Intelligence: Research and Analysis in the Office of Strategic Services, 1942 – 1945</i> , Cambridge: Harvard University Press, 1989. SPARROW, Elizabeth, <i>Secret Service: British Agents in France, 1792 – 1815</i> , Woodbridge: Boydell Press, 1999.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni pohađati 70% predavanja i aktivno sudjelovati na nastavi što im donosi 0,25 ECTS-a. Pohađanje nastave je uvjet za pristup završnom ispitu	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Konzultacije Oglasna ploča Odsjeka E-pošta Web fakulteta	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Usmeno E-pošta	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Nema završnog ispita nego se ocjena dobiva zbrojem OB-a na temelju ukupne aktivnosti studenta na nastavi.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	10. i 24. 2. u 11 sati
Proljetni izvanredni	16. 4. u 11 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	3. i 10. 9. u 10 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
14.10	UVODNO PREDAVANJE: Preteće obavještajne službe u civilnom i vojnem životu do 19. stoljeća; Način istraživanja obavještajnih službi.
21.10.	Stvarni početci ustrojavanja modrene obavještajne službe tijekom prve polovice 19. stoljeća, njezina organizacija, ciljevi i zadatci (Francuska, Velika Britanija, Rusija); Obavještajna služba 19. stoljeća: metode, taktike i strategije djelovanja, tehnika, odgovornost i zloporaba.
28.10.	Dioba obavještajne službe na vojnu i civilnu, različitost ciljeva i načina rada. Mogućnosti civilnog nadzora. Značaj kontraobavještajne djelatnosti u 19. stoljeću; Izbor kadrova i znameniti obavještajci 19. stoljeća.
4.11	KOLOVKVIJ 1
11.11.	Obavještajna djelatnost tijekom ratova (Prvi svjetski rat i Drugi svjetski rat)
18.11.	Suvremene obavještajne i kontraobavještajne zajednice, metode, tehnika, stupanj kontrole civilnog društva, zloporabe i incidenti
25.11.	Hladni rat -Špijunski rat, prebjезi i dvostruki agenti, incidenti, Obavještajne službe suprotstavljenih blokova
2.12.	Zadaća: Raščlamba arhivske građe obavještajne provenijencije

9.12.	KOLOKVIJ 2
16.12.	Uloga obaveštajnih zajednica u ratovima druge polovice 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća; Elektroničko špijuniranje, mogućnosti i dometi, poznati primjeri iz hladnoratovskoga razdoblja; Obaveštajna zajednica 21. stoljeća s posebnim osvrtom na Hrvatsku obaveštajnu zajednicu
13.1.	Špijunki filmovi i romani, Arhivska građa vojnih obaveštajnih službi (kritika dokumenata), Metodologija istraživanja djelatnosti obaveštajnih službi kroz sve teme kolegija; Budućnost obaveštajnog rada, diskusija.
20.1.	Samostalni rad na arhivskoj građi
27.1.	KOLOKVIJ 3

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
-S interesom i znatiželjom prema povijesti obaveštajnih zajednica zaključivati o važnosti ovog segmenta povijesti	UVODNO PREDAVANJE: Preteče obaveštajne službe Način povijesnog istraživanja obaveštajnih službi. - Stvarni početci ustrojavanja modrene obaveštajne službe tijekom prve polovice 19. st., njezina organizacija, ciljevi i zadatci; - metode, taktike i strategije djelovanja, tehnika, odgovornost i zlorabba. - Dioba obaveštajne službe na vojnu i civilnu, različitost ciljeva i načina rada. Mogućnosti civilnog nadzora. Značaj kontraobaveštajne djelatnosti u 19. stoljeću; Izbor kadrova i znameniti obaveštajci 19. stoljeća. - Obaveštajna djelatnost tijekom ratova - Suvremene obaveštajne i kontraobaveštajne zajednice - Hladni rat -Špijunki rat, prebjези и двоструки agenti, incidenti, Obaveštajne službe suprotstavljenih blokova - Uloga obaveštajnih zajednica u ratovima druge polovice 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća; - Elektroničko špijuniranje, mogućnosti i dometi, poznati primjeri iz hladnoratovskoga razdoblja; - Obaveštajna zajednica 21. stoljeća s posebnim osvrtom na Hrvatsku obaveštajnu zajednicu	-Predavanje -mejutički razgovori - Frontalni rad; -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori
-Prepoznati načine ustrojstva obaveštajnih zajednica, ciljeva, metoda, taktika i tehnika rada, mogućnosti manipulacije, izbjegavanja društvene kontrole.	- Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori diskusija	
- Koristiti informacije o obaveštajnim službama tijekom 19. i 20. stoljeća, njihovom značaju ali i promašajima.	- Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori, diskusija, kolokvij	
- Interpretirati i analizirati stvarnu i moguću obaveštajnu i kontraobaveštajnu djelatnost kroz dostupnu arhivsku građu, recentnu literaturu te analizu dostupnih informacija svih medija. .	- Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori diskusija	
-Objasniti moralnu dvojbu s kojom se obaveštajne službe susreću u suvremenoj povijesti od narušavanja privatnosti, zatajivanja važnim društvenih i političkih informacija, organizacije polukriminalnih ili kriminalnih radnji koja dovode do pitanja njihova postavljanja iznad zakona i općih društvenih normi.	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori Diskusija, Zadaća; kolokvij	
- Usporediti načine djelovanja obaveštajnih službi 19. i 20. stoljeća i objasniti njihovu ovisnost o novim tehnologijama i	Predavanje, prezentacija, individualni rad, kritika, diskusija, komentari	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori Diskusija,	

<p>gospodarskoj razvijenosti neke države na jednak način kao i ovisnost o društvenim promjenama.</p>	<p>-Špijunski filmovi i romani, arhivska građa vojnih obavještajnih službi (kritika dokumenata)</p> <p>Metodologija istraživanja djelatnosti obavještajnih službi.</p> <p>Budućnost obavještajnog rada, diskusija</p>		
<p>- Analitički i kritički vrednovati arhivske dokumente nastale djelovanjem obavještajnih i kontraobavještajnih službi</p>	<p>Samostalni rad na arhivskoj građi</p>	<p>Predavanje, prezentacija, individualni rad, kritika, diskusija, komentari</p>	<p>Postavljanje pitanja i usmeni odgovori prezentacije, ocjenjivanje, kolokvij</p>
<p>- Primijeniti tehniku rada na istraživanju povijesti obavještajnih službi.</p>			<p>Postavljanje pitanja i usmeni odgovori ocjenjivanje</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Povijest Rijeke od početka 19. st. do 1918. godine					
Studij	prediplomski studij povijesti					
Semestar	1., 3., 5.					
Akademска godina	2019/20.					
Broj ECTS-a	3					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	prema rasporedu – četvrtak od 13.15 do 15.00, uč. 402					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne					
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić Kabinet 448/IV					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljkom i četvrtkom od 11.30 do 13.00					
Telefon	051/ 265-730					
e-mail	aroknic@ffri.hr					
Suradnik na kolegiju						
Kabinet						
Vrijeme za konzultacije						
Telefon						
e-mail						
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Kolegij prati razdoblje riječke povijesti tijekom 19. stoljeća. Neke od tema sadržaja kolegija su: Rijeka za Napoleonovih ratova; Rijeka pod Habsburškom Monarhijom; ekonomske, društvene, političke prilike u gradu sredinom 19. st.; 1848. godina; kulturni napredak i prosvjetni i vjerski razvoj; Hrvatsko-Ugarska nagodba i „Riječka krpica“, doba Provizorija; mađarskomadađarske i talijansko-talijanaške vladajuće strukture; iridentizam; Prvi svjetski rat; znamenite osobe: I. Feretić, A. L. Adamić, I. Zajc, E. Barčić, M. Laginja, V. Spinčić, M. Mandić, F. Supilo i brojni drugi.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Nakon odslušanog kolegija, studenti će moći:						
<ul style="list-style-type: none"> - koristiti informacije o specifičnome povijesnome razvitku ovoga područja - prepoznati društvene, političke i kulturne procese u Rijeci u vrijeme kapitalnih, povijesnih mijena – u "vijeku nacija" i "vijeku ratova" - sumirati činjenice, objasniti i vrednovati događaje i procese - komparirati i analizirati procese i događaje ključne za promatrano područje - prepoznati najznačajnije osobe iz tadašnjeg riječkog, ali i širega primorskog političkog i kulturno-društvenog života - upotrijebiti vještine prepoznavanja, analiziranja i interpretiranja političke, gospodarske, društvene, kulturne i druge problematike riječke povijesti 19. st. 						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
x	x	x				
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
x			x			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohadanje nastave	0,75	0				
Terenska nastava	0,25	5				
Međuispit – kolokvij (pismeni test)	0,5	35				
Seminarski rad	0,5	30				
ZAVRŠNI ISPIT	1	30				
UKUPNO	3	100				
Opće napomene:						

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Pristup popravku međuispita:

Na kraju semestra studenti će imati mogućnost ispravka međuispita

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Povijest Rijeke, Rijeka, 1988. (odabrana poglavlja)
2. Kobler, Giovanni, Memorie per la storia della liburnica citta di Fiume, Fiume, 1896. (odabrana poglavlja) ili Kobler, Giovanni, Povijest Rijeke, Opatija, 1995.
3. Adamićeve doba. 1780.-1830., Rijeka, 2005.
4. Doba modernizacije: 1780.-1830. : more, Rijeka, Srednja Europa, Rijeka, 2006.
5. Munić, D., Stražičić, N., Strčić, P., Županija Primorsko-goranska. Povjesni pregled od najstarijih vremena do današnjih dana. The County of the Coast and Gorski Kotar, Rijeka, 1996. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

1. Rijeka, geografija, etnologija, ekonomija, saobraćaj, povijest, kultura. Zbornik, Rijeka, 1953. (odabrana poglavlja)
2. Matejčić, R., Kako čitati grad. Rijeka jučer, danas, Rijeka, 2007.
3. Strčić, P., Supilova politika u Rijeci (1900.-1914.), Rijeka, VIII, 1, Rijeka, 2003., str. 65-92.
4. Strčić, P., Rijeka od kraja XVIII. stoljeća do 1918. godine. Prilog za nacrt povijesne sinteze, Rijeka, I, 1, Rijeka, 1994., str. 49-72.
5. Karaman, Igor, Jadranske studije: prilozi ekonomsko-socijalnoj historiji Rijeke, Hrvatskog primorja i Dalmacije od XVIII do XX stoljeća, Rijeka, 1992. (odabrana poglavlja)
6. Bartulović, Željko, Sušak 1919.-1947.: državnopravni položaj grada, Rijeka, 2004. (odabrana poglavlja)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti redovito na nastavi (70%). Izostanak nije moguće opravdati. Od studenata se očekuje izvršavanje tijekom nastave svih zadatah obveza (aktivno sudjelovanje u nastavi, priprema seminara, pismeni ispit).

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije

web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest

glasna ploča odsjeka za povijest

e-pošta

tajništvo Odsjeka za povijest

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

konzultacije

e-pošta

telefon
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Završni ispit je pismeni i predstavlja sintezu cijelokupnog gradiva
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	12. i 26. 2. u 10.00
Proljetni izvanredni	15.4. u 10.00
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	2. i 9. 9. u 10.00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Uvodno predavanje: Predstavljanje sadržaja kolegija. Postavljanje problema i istraživačkih pitanja
17.10.	Rijeka za Napoleonovih ratova – nemirna vremena
24.10.	Rijeka pod Habsburškom Monarhijom – teške prilike u gradu
31.10.	Rijeka na pragu 1848. – ekonomske i društvene, političke prilike u gradu, kulturni napredak
7.11.	1868. g. i pitanje Rijeke – „riječka krpica“, privredni, kulturni i umjetnički razvoj grada
14.11.	Rijeka u vrijeme Provizorija – populacijska dinamika, nagli ekonomski razvoj, radnički pokret, kulturne promjene
21.11.	Rijeka u vrijeme Prvog svjetskog rata i nakon njega
28.11.	Terenska nastava
5.12.	Kolokvij
12.12.	Seminarska nastava (prezentacija samostalnoga rada studenata na izvornoj građi)
19.12.	Seminarska nastava (prezentacija samostalnoga rada studenata na izvornoj građi)
9.1.	Seminarska nastava (prezentacija samostalnoga rada studenata na izvornoj građi)
16.1.	Seminarska nastava (prezentacija samostalnoga rada studenata na izvornoj građi)
23.1.	Seminarska nastava (prezentacija samostalnoga rada studenata na izvornoj građi)
30.1.	Zaključno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- koristiti informacije i analizirati i interpretirati	Kolegij prati razdoblje riječke povijesti tijekom 19. stoljeća. Neke od tema sadržaja kolegija su: Rijeka za Napoleonovih ratova; Rijeka pod Habsburškom Monarhijom; ekonomske, društvene, političke prilike u	- predavanje - individualni rad - terenska nastava	- diskusija - seminarски rad i prezentacija - kolokvij - ispit

	<p>gradu sredinom 19. st.; 1848. godina; kulturni napredak i prosvjetni i vjerski razvoj; Hrvatsko-Ugarska nagodba i „Riječka krpica“, doba Provizorija; mađarskomađaronske i talijansko-talijanaške vladajuće strukture; irentitizam; Prvi svjetski rat; znamenite osobe: I. Feretić, A. L. Adamić, I. Zajc, E. Barčić, M. Laginja, V. Spinčić, M. Mandić, F. Supilo i brojni drugi.</p> <p>Rijeka u 19. i početkom 20. st.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj Rijeke - posebnosti Rijeke - povijesni, politički i društveno-kulturni problemi - opća povijest Rijeke 		
<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati društvene, političke i kulturne procese 		<ul style="list-style-type: none"> - grupni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - diskusija - seminarски rad i prezentacija - kolokvij - ispit
<ul style="list-style-type: none"> - sumirati činjenice, objasniti i vrednovati događaje i procese 		<ul style="list-style-type: none"> - individualni rad - grupni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - diskusija - seminarски rad i prezentacija - kolokvij - ispit
<ul style="list-style-type: none"> - komparirati i analizirati procese i događaje 		<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - diskusija - seminarски rad i prezentacija - kolokvij - ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Slovensko-hrvatske kulturne i povijesne veze		
Studij	Preddiplomski studij povijesti		
Semestar	1.,3.,5.		
Akademска godina	2019/2020		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 8,30-10, uč. 401.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Barbara Riman		
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	utorak 8-8,30 u uč. 401		
Telefon			
e-mail	barbara.riman@guest.arnes.si		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Studenti će se kroz predavanja upoznati sljedeće sadržaje:			
<ul style="list-style-type: none"> - doseljavanje stanovništva s prostora današnje Republike Slovenije s naglaskom na vrstama migracija, prostorom doseljavanja, strukturom doseljenog stanovništva, kao i određivanjem povijesnih etapa doseljavanja; - analizu i vrednovanje djelovanja istaknutih slovenskih kulturnjaka, znanstvenika, narodnih preporoditelja i drugih značajnih osoba različitih struka, zanimanja i obrazovanja koji su kroz svoj javni život pustili značajan trag u stvaranju hrvatske kulturne baštine; - uključenost pojedinaca u različite znanstvene, kulturne, gospodarske i druge sfere u državi u kojoj su živjeli; - djelovanje amaterskih zanesenjaka, kao i samoorganiziranost doseljenog stanovništva te utjecaj tih amaterskih kulturnih organizacija na lokalnu i širu društvenu zajednicu u kojoj su djelovali ili djeluju. 			
Komparirat će se važnost pojedinih istaknutih Slovenaca te njihovo djelovanje, ali i djelovanje njihovih potomaka i to prema podacima dobivenima u seminarskim radovima, samostalnim istraživanjem, pojedinačnim analizama te uvidom u suvremenu hrvatsku i slovensku literaturu.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita moći:			
<ul style="list-style-type: none"> - primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju; - navesti argumente i činjenice koje ukazuju na važnost povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju utjecaja doseljenih stanovnika s današnjeg prostora Republike Slovenije, kao i pojedinaca i slovenske kulture na hrvatsku kulturnu baštinu; - kritički pristupiti dobivenim podacima iz obavezne i izborne literature - kritički promišljati o slovensko-hrvatskim kulturno-povijesnim vezama i odnosima. - razviti toleranciju prema različitosti te će bolje razumijeti različite strane utjecaje u hrvatskoj kulturi, a to će potom moći premijeti, kao budući profesori, na učenike koje će obrazovati. - sudjelovati u stvaranju multikulturalnog društva. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

X			
III. SUSTAV OCJENJVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0,75	0	
Seminarski rad	0,30	20	
Terenski rad	0,50	10	
Izvještaj o pročitanim radovima	0,25	10	
Kontinuirana provjera znanja	0,50	30	
ZAVRŠNI ISPIT	0,70	30	
UKUPNO	3	100	

Opće napomene:

Kontinuirana provjera znanja – međuispiti

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave.

Ocenjivanje i vrednovanje studenata tijekom nastave će se provesti jednim međuispitom gdje će biti potrebno prepoznati, objasniti, usporediti bitne karakteristike u povijesnim etapama doseljavanja stanovništva s današnjeg prostora Republike Slovenije te stvaranju slovensko-hrvatskih kulturno-povijesnih veza. Međuispitom je moguće dobiti maksimalno 30 bodova.

Ocjenski postoci iz pismenog kolokvija pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

- od 100 do 80% – 30 o.b. – 24 o. b.
- od 79,9 do 70% - 23 o.b. – 21 o. b.
- od 69,9 do 60% - 20 o.b. – 18. o. b.
- od 59,9 do 50% - 17 o. b. – 15 o. b.
- od 49,9 do 40% - 14 o. b. – 12. o. b.

Seminarski rad

Studenti su dužni na vrijeme predati seminarski rad. Za seminarski rad je moguće dobiti maksimalno 20 bodova. Prilikom vrednovanja seminarskog rada bodovat će se: struktura i sustavnost rada (40%);

količina i relevantnost informacija (40%) te kvaliteta interpretacija (20%).

Ocjenski postoci iz seminarskog rada pretvaraju se u ocjenske bodove na sljedeći način:

- od 100 do 80% – 20 o.b. – 16 o. b.
- od 79,9 do 70% - 15,9 o.b. – 14 o. b.
- od 69,9 do 60% - 13,9 o.b. – 12. o. b.
- od 59,9 do 50% - 11,9 o. b. – 10 o. b.
- od 49,9 do 40% - 9,9 o. b. – 8. o. b

Terenski rad

Studenti trebaju prisustvovati izvođenju terenske nastave, a vrednovat će se prisustvovanje izvedbi terenske nastave (50%) i napisano izvješće (50%).

Ocjenski postoci iz terenske nastave pretvaraju se u ocjenske bodove na sljedeći način:

- od 100 do 80% – 10 o.b. – 8 o. b.
- od 79,9 do 70% - 7,9 o.b. – 7 o. b.
- od 69,9 do 60% - 6,9 o.b. – 6. o. b.
- od 59,9 do 50% - 5,9 o. b. – 5 o. b.
- od 49,9 do 40% - 4,9 o. b. – 4. o. b

Izvještaj o pročitanim knjigama

Studenti su dužni pročitati dvije knjige s predloženog popisa radova po vlastitom izboru slovenskih autora i napisati kratak prikaz iste.

Ocjenski postoci iz terenske nastave pretvaraju se u ocjenske bodove na sljedeći način:

- od 100 do 80% – 10 o.b. – 8 o. b.
- od 79,9 do 70% - 7,9 o.b. – 7 o. b.
- od 69,9 do 60% - 6,9 o.b. – 6. o. b.
- od 59,9 do 50% - 5,9 o. b. – 5 o. b.
- od 49,9 do 40% - 4,9 o. b. – 4. o. b

Završni ispit

Na kraju semestra provest će se završni pismeni ispit. Studenti su obvezni položiti završni ispit.

Ocjenski postoci iz završnog ispita pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

- od 100 do 80% – 30 o.b. – 24 o. b.
- od 79,9 do 70% - 23 o.b. – 21 o. b.
- od 69,9 do 60% - 20 o.b. – 18. o. b.
- od 59,9 do 50% - 17 o. b. – 15 o. b.
- od 49,9 do 40% - 14 o. b. – 12. o. b.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Hećimović, B., Barbieri, M., Neubauer, H. Slovenski umjetnici na hrvatskim pozornicama. Slovenski dom Zagreb, Vijeće slovenske nacionalne manjine Grada Zagreba, Zagreb 2010
2. Hrvatski književni romantizam. Školska knjiga, Zagreb, 2002 (Odabrana poglavlja: Stanko Vraz)
3. Kovač, Zvonko. Međuknjizevna tumačenja. Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 2005 (Odabrana poglavlja: Zofka Kveder)
4. Kovačić, I. Kampor 1942-1943. Hrvati, Slovenci i Živodi u koncentracijskom logoru kampor na Rabu. Adamić, Rijeka, 1998
5. Kržišnik-Bukić, V. Znameniti Slovenci na Hrvatskom skozi zgodovino. V: Migracijske i etničke teme, 4, 2006, 421-445 (http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=14933)
6. Lukežić, I. Fluminensia Slovenica. ICR, Rijeka, 2007

IZBORNA LITERATURA

1. Jakov Volčič in njegovo delo: zbornik prispevkov in gradiva. (ur. J. Fikfak), Istarsko književno društvo »Josip Dobril«, Pazin, 1988
2. Kinderić, P. A. Franjevci uz orgulje. Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika. Krapina, 2006
3. Lavrenčič-Pahor, M. Primorski učitelji. Prispevek k proučevanju zgodovine slovenskemu šolstvu na Primorskem. Odsek za zgodovino pri narodni in študijski knjižnici v Trstu. Trst, 1994
4. Slovenci v Hrvaški. (ur. V. Kržišnik-Bukić), Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana,

1995

5. Glavočić, D. Božena Vilhar (1906.-1991.). V: Sušačka revija, 18-19, 1997, 21
6. Jurčić-Čargo, D. Slovenci na Hrvatskoj gimnaziji u Pazinu od 1899 do 1918. V: Spomen-knjiga gimnazije u Pazinu, 367-382
7. Lukežić, I. Josip Premrou. U: Sušaka Revija, 1994, 21-22
8. Lužina, J. Laura moje mladosti: Breda Urbrič. V: Eseji kao zavođenje. Istarski ogranač Društva hrvatskih književnika, Pula, 2008, 11-35
9. Riman, M. Pazinsko razdoblje S. Šantela. Zbornik radova sa 6. međunarodnog muzikološkog skupa »Iz istarske glazbene riznice«, Novigrad, 2010, 63-88
10. Slovenci na Hrvaškom: dedičina in sedanjost. Slovensko etnološko društvo, Ljubljana, 2006
11. Slovenci v Hrvaški. (ur. V. Kržišnik-Bukić), Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 1995
12. Šiklić, J. Saša Šantel – profesor i kulturni djelatnik u Pazinu od 1907.-1918. godine. V: Hrvatska gimnazija u Pazinu, 383-389.

Prema dogovoru s nastavnikom postoji mogućnost da studenti sami predlože literaturu povezanu s tematikom slovensko-hrvatskih veza. Ovdje je samo jedan dio izborne literature.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni nazočiti 70% predavanja i sudjelovati u diskusijama.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- predavanja i seminari
- konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- osobno na predavanjima i seminarima
- u vremenu predviđenom za konzultacije
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4. i 18.2. u 9h
Proljetni izvanredni	14.4. u 9h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. i 8.9. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
15. 10.	Uvodni dio
22. 10.	Određivanjem etapa povijesti slovenstva u Hrvatskoj
29. 10.	Srednjovjekovni feudalni društveni period do 16. stoljeća

5. 11.	Period osmanlijskog ugrožavanja hrvatskih zemalja između 16. i 18. stoljeća
12. 11.	Ilirski preporod i političko buđenje u Hrvatskoj
19. 11.	Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije u drugoj polovici 19. stoljeća
26. 11.	Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije početkom 20. stoljeća
3. 12.	Međuispit
10. 12.	Razdoblje između dva svjetska rata: socijalni aspekt slovenstva
17. 12.	Kulturno-povijesne veze za vrijeme Drugog svjetskog rata
7. 1.	Razdoblje nakon Drugog svjetskog rata i razvoj slovenstva
14. 1.	Terenska nastava Slovenski dom KPD "Bazovica"/ Slovenski dom Snežnik (Lovran)
21. 1.	Slovenska nacionalna manjina nakon 1991. godine i otvorena pitanja
28. 1.	Perspektivne teme za proučavanje slovensko-hrvatskih kulturno-povijesnih odnosa

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju	Uvodni dio – pisanje seminarskog rada	predavanje samostalni rad konzultacije	seminarski rad
- navesti argumete i činjenice koje ukazuju na važnost povijesti slovenstva u Hrvatskoj	Određivanjem etapa povijesti slovenstva u Hrvatskoj	predavanje diskusija grupni rad	međuispit završni ispit
- kritički pristupiti dobivenim podacima iz obavezne i izborne literature	Pisanje seminarskog rada Analiza pročitanog djela	samostalni rad konzultacije diskusija prezentiranje	seminarski rad izvještaj o literaturi
- kritički promišljati o slovensko-hrvatskim kulturno-povijesnim vezama i odnosima	Srednjovjekovni feudalni društveni period do 16. stoljeća Period osmanlijskog ugrožavanja hrvatskih zemalja između 16. i 18. stoljeća Ilirski preporod i političko buđenje u Hrvatskoj Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije u drugoj polovici 19. stoljeća	predavanje diskusija grupni rad	seminarski rad terenski rad

	Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije početkom 20. stoljeća Razdoblje između dva svjetska rata: socijalni aspekt slovenstva Kultурно-povijesne veze za vrijeme Drugog svjetskog rata Razdoblje nakon Drugog svjetskog rata i razvoj slovenstva		
- razviti toleranciju prema različitosti te će bolje razumijeti različite strane utjecaje u hrvatskoj kulturi, a to će potom moći premijeti, kao budući profesori, na učenike koje će obrazovati	Slovenska nacionalna manjina nakon 1991. godine i otvorena pitanja Terenska nastava Slovenski dom KPD "Bazovica"/ Slovenski dom Snežnik (Lovran	predavanje diskusija grupni rad	međuispit završni ispit seminarski rad izvještaj o terenskom radu
sudjelovati u stvaranju multikulturalnog društva	Određivanjem etapa povijesti slovenstva u Hrvatskoj Perspektivne teme za proučavanje slovensko-hrvatskih kulturno-povijesnih odnosa	diskusija grupni rad prezentiranje	izvještaj o literaturi međuispit završni ispit izvještaj o terenskom radu

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
 51 000 Rijeka
 Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
 dekanat@ffri.hr
 www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest Europe u 19. stoljeću
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti
Semestar	5.
Akademска godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Pon. 8,15-10,00, učionica 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljak 10,00-11,00, srijeda 14,00-15,00
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Velika francuska revolucija i njezine posljedice u Europi i Americi. Prosvijećeni apsolutizam. Sveta aliansa. Čartistički pokret u Engleskoj. Nacionalni pokreti za ujedinjene Italije i Njemačke. Rađanje svjetskog gospodarstva. Francusko-pruski rat i Pariška komuna. II. industrijska revolucija i njene posljedice. Gradovi i porast gradskog stanovništva u drugoj polovini 19. stoljeća. Novi društveni slojevi i socijalna pitanja. Kolonijalizam i kolonijalistički sustavi. Značajni tehnološki izumi i razvoj znanosti. Umjetnost i kultura 19. stoljeća. Viktorijansko doba. Svet Sredozemlja i svijet Srednje i Jugoistočne Europe kao zasebni areali europske povijesti. Posebice s obzirom na političku povijest i nastanaka novih država na Balkanu i tensija velikih sila na tom prostoru. Sredozemlje i narodi u vrijeme najžešćih nacionalnih sukoba. Nacionalne homogenizacije. Moderne države i narodi. Tursko carstvo u 19. st. I. industrijska revolucija: utjecaj na promjene u društvu. II. industrijska revolucija: gospodarske i političke promjene i posljedice. Rast nacionalizama nemuslimanskih naroda u Carstvu. Protuturske bune: institucija četnikovanja. Makedonija u 19. stoljeću. Srbija : Prvi srpski ustank: uzroci i posljedice. Srbija: II. srpski ustank: uzroci i posljedice. Autonomni položaj Srbije. Crna Gora: protuturski ustanci i ostvarena samostalnost. Crna Gora: problem organizacije pravne države. Rumunjske kneževine i Grčka država. Problem Bugarske. Velika istočna kriza i Sanstefanski mir. Berlinski kongres. Opadanje turske moći i vjerska tolerancija. Utjecaj islamske umjetnosti na kršćanske kulture. Srbija: Nezavisnost i uspostava državne vlasti. Politički sukobi i previranja. Društvo u Srbiji 2/2 19. st.. Mladoturski pokret. Okupacija BiH: društvene i gospodarske promjene. Reforme u turskim zemljama. Ilindenski ustank i pokušaj stvaranja samostalne Makedonije. Dolazak Karađorđevića na vlast 1903. Modernizacija u Srbiji Crna Gora od 1878. do 1908. Aneksionska kriza 1980./1909 Balkanski savez: cilj i odnosi Balkanski ratovi 1912. i 1913. uzroci i tijek Balkanski ratovi.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Po završetku nastave iz navedenog predmeta student će moći:

- navesti povjesne činjenice i opisati povjesne događaje iz povijesti Europe u 19. stoljeću

- procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese u Europi u 19. stoljeću
- usporediti povijesne procese u području društvenih, političkih i kulturnih kretanja u Europi u 19. stoljeću
- prepoznati ključne probleme društvenog i političkog razvoja Europe u 19. stoljeću

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,75	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij 1)	0,50	20
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij 2)	0,50	20
Samostalni rad	1,00	20
ZAVRŠNI ISPIT (usmeni)	1,25	40
UKUPNO	4	100

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Povijest 13: Napoleon, restauracija i revolucionarna kretanja (1800-1848), Zagreb, 2008.
2. Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.-1871), Zagreb, 2008.
3. Povijest 15: Kolonijalna Carstva i imperijalizam (1871-1914), Zagreb, 2008.
4. Charles Moraze (i suradnici), Historija čovječanstva: svezak peti: Devetnaesto stoljeće; knjiga prva: Opći uvod; Znanstvena i industrijska revolucija; knjiga druga: Kulturni uspon u Evropi; knjiga treća: Ekspanzija Zapada; knjiga četvrta: Svjetovi na prekretnici, Zagreb 1974.
5. Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI.-XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok, Zagreb 2004. (dio o 19. stoljeću)

IZBORNA LITERATURA

1. The Times. Povijest svijeta, Zagreb, 2002. (ili starije izdanje: The Times. Atlas svjetske povijesti, Zagreb, 1986.)
2. Povijest svijeta od početka do danas (skupina autora), Naprijed, Zagreb, 1990.
3. Hrvatska.Europa. Svijet. Kronologija, Zagreb 2002.
4. G. M. Trevelyan, Povijest Engleske, Zagreb 1956., str. 285-735.
5. Eric J. Hobsbawm, Doba revolucije: Evropa 1789-1848, Zagreb 1987.
6. Isti, Doba kapitala: 1848-1875, Zagreb 1989.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-pošta, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno i usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3.2.2020. i 17.2.2020. u 9,00 sati
Proljetni izvanredni	15.4.2020. u 9,00 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1.9.2020. i 7.9.2020. u 9,00 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
14.10.2019.	Uvod u kolegij.
21.10. 2019.	Modernizacija. Političke i društvene revolucije. Restauracija u Europi.
28.10. 2019.	Doba restauracije. Mir i revolucije u Europi. Industrijski svijet.
4.11. 2019.	Liberalizam. Politički pokreti u Europi.
11.11. 2019.	Nacionalizam i nacionalnosti. Politički pokreti liberala i demokrata u Europi.
18.11. 2019.	1848. Nacionalni pokreti i države u Italiji i Njemačkoj.
25.11. 2019.	1. kolokvij
2.12. 2019.	Društvene, ekonomске i političke promjene. Socijalizam.
9.12. 2019.	Novi imperijalizam i kolonijalizam.
16.12. 2019.	Europska kontinentalna carstva: Njemačko, Austro-Ugarsko, Rusko i Otomansko carstvo.
13.1.2020.	Nacionalizmi i države.
20.1. 2020.	Europa između saveza, ekspanzionizma i rata.
27.1. 2020.	2. kolokvij. Završne napomene.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz povijesti Europe u 19. stoljeću	Sav sadržaj predmeta.	Predavanje, rad na tekstu, rasprave.	Kolokvij, usmeni ispit.
Procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese u Europi u 19. stoljeću	Prosvjećeni apsolutizam. Sveta alijansa. Nacionalni pokreti za ujedinjene Italije i Njemačke. Umjetnost i kultura 19. stoljeća. Viktorijansko doba. Tursko carstvo u	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Samostalni zadaci, usmeni ispit.

	19. st. Berlinski kongres. Dolazak Karađorđevića na vlast 1903.		
Usporediti povijesne procese u području društvenih, političkih i kulturnih kretanja u Europi u 19. stoljeću	<p>Velika francuska revolucija i njezine posljedice u Europi i Americi. Prosvijećeni apsolutizam. Čartistički pokret u Engleskoj. Francusko-pruski rat i Pariška komuna. Kolonijalizam i kolonijalistički sustavi. Sredozemlje i narodi u vrijeme najžešćih nacionalnih sukoba. Nacionalne homogenizacije. Moderne države i narodi. Tursko carstvo u 19. st. I. industrijska revolucija: utjecaj na promjene u društvu. II. industrijska revolucija: gospodarske i političke promjene i posljedice. Rast nacionalizama nemuslimanskih naroda u Carstvu. Protuturske bune: institucija četnikovanja. Makedonija u 19. stoljeću. Srbija : Prvi srpski ustank: uzroci i posljedice. Srbija: II. srpski ustank: uzroci i posljedice. Autonomni položaj Srbije. Crna Gora: protuturski ustanci i ostvarena samostalnost. Crna Gora: problem organizacije pravne države. Rumunjske kneževine i Grčka država. Problem Bugarske. Opadanje turske moći i vjerska tolerancija. Utjecaj islamske umjetnosti na kršćanske kulture. Srbija: Nezavisnost i uspostava državne vlasti. Politički sukobi i previranja. Društvo u Srbiji 2/2 19. st.. Mladoturski pokret. Okupacija BiH: društvene i gospodarske promjene. Reforme u</p>	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Samostalni zadaci, usmeni ispit.

	turskim zemljama. Ilindenski ustanak i pokušaj stvaranja samostalne Makedonije. Modernizacija u Srbiji Crna Gora od 1878. do 1908. Aneksijska kriza 1980./1909 Balkanski savez: cilj i odnosi Balkanski ratovi 1912. i 1913. uzroci i tijek Balkanski ratovi.		
Prepoznati ključne probleme društvenog i političkog razvoja Europe u 19. stoljeću	Nacionalni pokreti za ujedinjene Italije i Njemačke. Rađanje svjetskog gospodarstva. II. industrijska revolucija i njene posljedice. Gradovi i porast gradskog stanovništva u drugoj polovini 19. stoljeća. Novi društveni slojevi i socijalna pitanja. Značajni tehnološki izumi i razvoj znanosti. Umjetnost i kultura 19. stoljeća. Svet Sredozemlja i svjet Srednje i Jugoistočne Europe kao zasebni areali europske povijesti. Posebice s obzirom na političku povijest i nastanaka novih država na Balkanu i tenzija velikih sila na tom prostoru. Velika istočna kriza i Sanstefanski mir.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera.	Samostalni zadaci, usmeni ispit.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
 51 000 Rijeka
 Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
 dekanat@ffri.hr
 www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Društvena i vjerska povijest Europe u ranom novom vijeku
Studij	Preddiplomski studij povijesti
Semestar	1.,3.,5.
Akademска godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda 12,15 – 14,00 učionica 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljkom 10.00 – 11.00, srijedom 14.00 – 15.00
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA
Politički kontekst povijesti Europe 16.-18. st. Inkvizicija u Europi Inkvizicija na hrvatskom povijesnom prostoru Renesansno papinstvo Tridentski koncil Isusovci Sinode-vizitacije-relacije kao biskupske obaveze Propovijedanje u razdoblju baroka Počeci i razvoj Reformacije u Europi i Hrvatskoj Obitelj i demografija Žena u renesansi Dvorjanin Bogati i siromašni u kontekstu stanovanja Kriminal i suzbijanje kriminala Odijevanje, higijena tijela i čistoća rublja Bolesti i zdravstvene institucije
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA
Po završetku nastave iz navedenog predmeta student će moći:
- definirati osnovne pojmove društvene i vjerske povijesti - opisati temeljne društvene i vjerske procese u europskoj povijesti ranog novog vijeka - usporediti elemente društvene i vjerske povijesti u različitim europskim društvima i vjerskim zajednicama - raspravljati o odabranim historiografskim tekstovima na teme društvene i vjerske povijesti

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,75	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij 1)	0,50	30
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij 2)	0,50	30
Samostalni rad	1,25	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Kolokvij 1 (30%), kolokvij 2 (30%), samostalni rad (40%).

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Eamon Duffy, Sveci i grešnici. Povijest papa, Otokar Keršovani, Rijeka 1998., str. 133-161.
 August Franzen, Povijest Crkve, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1993., str. 201.-284.
 Francois-Marie Grau, Povijest odijevanja, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja)
 Povijest 8: Humanizam i renesansa, doba otkrića, Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
 Povijest 9: Počeci novoga doba (16. stoljeće), Jutarnji list, Zagreb, 2008, (odabrana poglavlja)
 Povijest 10: Doba apsolutizma (17. stoljeće), Zagreb, 2007, Jutarnji list, Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
 Povijest 11: Doba prosvjetiteljstva (18. stoljeće), Jutarnji list, Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
 Raffaella Sarti, Živjeti u kući: Stanovanje, prehrana i odijevanje u novovjekovnoj Europi (1500.-1800.), Zagreb 2006. (R. Sarti, Vita di casa, tal. izdanje, Editori Laterza 2006.) (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

- Vladimir Bayer, Ugovor s đavlom, Zora, Zagreb 1969.
 Guy Bedouelle, Povijest Crkve, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2004., str. 87.-140.
 Miroslav Bertoša, Biskupske vizitacije kao izvor za društvenu povijest Poreštine u XVII. stoljeću, VIA, 1(32)(1991), str. 75-84.
 Miroslav Bertoša, Fragmenti vizitacije pulskoga biskupa Eleonora Pagella iz godine 1690., CCP, 46(2000), str. 29-48.
 Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI.–XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok, Zagreb 2004.
 Peter Burke, Il cortigiano, u: L'uomo del rinascimento, Roma-Bari, Editori Laterza, 1998., str. 135-165.
 Giuseppe Cuscito, Sinodi e riforma cattolica nella diocesi di Parenzo, AMSI, 23(1975), str. 113-223.
 Lovorka Čoralic, Hrvati u procesima mletačke inkvizicije, HIP, Zagreb 2001.
 Mary Douglas, Čisto i opasno, Zagreb, Algoritam, Zagreb 2004.
 Ekumenska povijest Crkve 2, Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik”, Zagreb 2008., str. 233-369.
 Heinrich Institoris i Jacob Sprenger, Malleus maleficarum. Malj koji ubija vještice, Stari Grad, 2. neizmijenjeno izdanje, Zagreb 2006.
 Hubert Jedin, Crkveni sabori : kratka povijest, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1997. (odabrana poglavlja)
 Margaret L. King, La donna del rinascimento, u: L'uomo del rinascimento, Roma-Bari, Editori Laterza, 1998., str. 273-327.
 Brian P. Levack, La strega, u: L'uomo barocco, Rosario Villari (urednik), Editori Laterza, Bari, 3. izdanje: 2005., str. 269-297.

Manuel Moran, Jose Andres-Gallego, Il predicatore, u: L'uomo barocco, Rosario Villari (urednik), Editori Laterza, Bari, 3. izdanje: 2005., str. 139-179.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-pošta, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

Studenti su obavezni prisustvovati kolokvijima.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3.2.2020. i 17.2.2020. u 9,00 sati
Proljetni izvanredni	15.4.2020. u 9,00 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1.9.2020. i 7.9.2020. u 9,00 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
9.10.2019.	Uvod u kolegij.
16.10. 2019.	Politički kontekst povijesti Europe 16. – 18. st.
23.10. 2019.	Renesansno papinstvo i Tridentski koncil.
30.10. 2019.	Počeci i razvoj reformacije u Europi i Hrvatskoj.
6.11. 2019.	Inkvizicija u Europi i na hrvatskom povijesnom prostoru.
13.11. 2019.	Isusovci; pobožnost i propovijedanje u vrijeme baroka; sinode-vizitacije-relacije.
20.11. 2019.	Kolokvij 1
27.11. 2019.	Društvena povijest – pojam, metode, teorijski okvir
4.12. 2019.	Društveni slojevi u ranom novom vijeku; Bogati i siromašni
11.12. 2019.	Kriminal i suzbijanje kriminala; bolesti i zdravstvene institucije.
18.12. 2019.	Demografija; Obitelj; Brak
8.1.2020.	Odijevanje, higijena tijela i čistoća rublja.
15.1. 2020.	Žena u renesansi; muškarac u renesansi.
22.1. 2020.	Stanovanje; Svakodnevica
29.1. 2020.	Kolokvij 2.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati osnovne pojmove društvene i vjerske povijesti	Inkvizicija. Sinode-vizitacije-relacije. Reformacija. Obitelj. Kriminal.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.

Opisati temeljne društvene i vjerske procese u europskoj povijesti ranog novog vijeka	Politički kontekst povijesti Europe 16.-18. st. Tridentski koncil. Renesansno papinstvo. Bogati i siromašni.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Usporediti elemente društvene i vjerske povijesti u različitim europskim društvima i vjerskim zajednicama	Inkvizicija u Europi. Inkvizicija na hrvatskom povijesnom prostoru. Počeci i razvoj Reformacije u Europi i Hrvatskoj. Bogati i siromašni u kontekstu stanovanja. Žena u renesansi, muškarac u renesansi.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Raspravljati o odabranim historiografskim tekstovima na teme društvene i vjerske povijesti	Sav sadržaj predmeta.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Rasprava, samostalni rad.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest Habsburške Monarhije od 16. st. do 1918.
Studij	Preddiplomski dvopredmetni studij povijesti
Semestar	1., 3., 5.
Akademска godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda 15,15 – 17,00 učionica 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljkom 10.00 – 11.00, srijedom 14.00 – 15.00
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij obuhvaća period od 1526.-1918., tj. od početka 16. vijeka kroz 17-ti i 18-ti vijek kad je dinastija Habsburga diplomacijom, sirenjem rodbinskih veza s europskom aristokracijom, suradnjom s Katoličkom crkvom te ratovima na dvije bojišnice, protiv Protestantizma koji je sa Sjevera i Zapada prodirao u Srednjoistočnu Europu, te Turske prijetnje kršćanskom Zapadu, proširila svoje domene na cijelu Srednju i Istočnu Europu i postavila temelje jednom kontinentalnom imperiju. Kolegij prati razvoj imperija kroz 19-ti vijek i početak 20-tog sve do pada imperija u Prvom svjetskom ratu. Kolegij se bavi političkom, internacionalnom i diplomatskom poviješću ali također naglašava i socijalnu, ekonomsku i kulturnu povijest.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će moći:

- Opisati najvažnije društvene pojave vezane uz povijest habsburških zemalja.
- Navesti najvažnije povjesne činjenice političke i društvene povijesti habsburških zemalja.
- Prikazati najvažnije kulturne fenomene u habsburškim zemljama.
- Objasniti najvažnije povjesne procese u habsburškim zemljama.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohadjanje nastave	0,75	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij 1)	0,50	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0,50	30

(kolokvij 2)				
Samostalni rad	1,25	40		
UKUPNO	3	100		
Opće napomene:				
Varijanta 1 bez završnog ispita				
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.				
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:				
Kolokvij 1 (30%), kolokvij 2 (30%), samostalni rad (40%).				
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI			
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova			
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova			
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova			
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova			
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova			
IV. LITERATURA				
OBVEZNA LITERATURA				
<ul style="list-style-type: none"> • J.M. Roberts Povijest Europe; prevele Neđeljka Batinović... et al. Zagreb : AGM, 2002. • E. Zoellner, Therese Schuessel. Povijest Austrije; preveli Vlatka-Ana Dujić, Sonja Ledinčić. Zagreb : Barbat, 1997. • A. J. P. Taylor, Habsburška Monarhija : 1809. - 1918. ; s engleskoga preveo Omer Lakomica. Zagreb : Znanje, 1990. 				
IZBORNA LITERATURA				
<ul style="list-style-type: none"> • Beller, Steven, A Concise History of Austria, Cambridge University Press, Cambridge 2006. • Fichtner, Paula S., Historical dictionary of Austria, Plymouth: Scarecrow Press, 2009 [XX-XXXII (Karte, kronologija do 1920. godine), XLV-LXXI ("Introduction" do 21.10.1919) i odabrana poglavlja] • Robert Bideleux and Ian Jeffries, A History of Eastern Europe: crisis and change, New York: Routledge, 2007 (za kolokvij 152-159, 166-174, 200-277, 300-316, za usmeni ispit i obavezno za rasprave: 140-152, 160-165) • R.J.W. Evans The Habsburg Monarchy and Bohemia, 1526–1848 in: R. J. W. Evans, Austria, Hungary, and the Habsburgs, Essays on Central Europe, c.1683–1867, Oxford: Oxford University Press, 2006, 75-100 • R.J.W. Evans, Empire and Kingdoms: Hungary and Bohemia in the Monarchy, 1741–1871, in: R. J. W. Evans, Austria, Hungary, and the Habsburgs, Essays on Central Europe, c.1683–1867, Oxford: Oxford University Press, 2006, 193-208 • Judson, Pieter, The Habsburg Monarchy. A New History, Harvard University Press, Cambridge Mass. 2016. • R. W. Seton-Watson, The Era of Reform in Hungary, Slavonic and East European Review. American Series, Vol. 2, No. 2 (Nov., 1943), pp. 145-166 • Larry Wolff, "Inventing Galicia: Messianic Josephinism and the Recasting of Partitioned Poland", Slavic Review, Vol. 63, No. 4 (Winter, 2004), pp. 818-840 • Gary B. Cohen, Nationalist Politics and the Dynamics of State and Civil Society in the Habsburg Monarchy, 1867-1914, Central European History, Vol. 40, No. 2 (Jun., 2007), pp. 241-278 • P. Judson, Nationalizing Rural Landscapes in Cisleithania, 1880-1914 in Creating the Other: Ethnic Conflict & Nationalism in Habsburg Central Europe, Edited by Nancy M. Wingfield (Chapter 6). • Kostantinos Raptis, Discord or Achievement? Reflections on the Habsburg Empire, 1848–1918, u: Historein (2005), 118-129. • Ernst Bruckmuller, Patriotic and National Myths: National Consciousness and Elementary School Education in Imperial Austria, in Cole, Laurence, and Daniel L. Unowsky, eds. The Limits of Loyalty : Imperial Symbolism, Popular Allegiances, and State Patriotism in the Late Habsburg Monarchy. New York: Berghahn Books, 2007, pp. 11-34 • Judson, Pieter M. Guardians of the Nation : Activists on the Language Frontiers of Imperial Austria. Cambridge, Mass. [u.a.]: Harvard Univ. Press, 2006 (odabrana poglavlja). 				

- King, Jeremy. Budweiser into Czechs: A Local History of Bohemian Politics. Princeton: Princeton University Press, 2002 (odabrana poglavља).
- Zahra, Tara. Kidnapped Souls. National Indifference and the Battle for Children in the Bohemian Lands, 1900-1948, 2008 (odabrana poglavља). Cole, Laurence, and Daniel L. Unowsky, eds. The Limits of Loyalty : Imperial Symbolism, Popular Allegiances, and State Patriotism in the Late Habsburg Monarchy. New York: Berghahn Books, 2007.
- R. J. W. Evans, Maria Theresa and Hungary in : R. J. W. Evans, Austria, Hungary, and the Habsburgs, Essays on Central Europe, c.1683–1867, Oxford: Oxford University Press, 2006, 17-35
- R. J. W. Evans, Joseph II and Nationality in the Habsburg Lands, in: R. J. W. Evans, Austria, Hungary, and the Habsburgs, Essays on Central Europe, c.1683–1867, Oxford: Oxford University Press, 2006, 134-146
- R. J. W. Evans, The Habsburgs and the Hungarian Problem, 1790–1848, in: R. J. W. Evans, Austria, Hungary, and the Habsburgs, Essays on Central Europe, c.1683–1867, Oxford: Oxford University Press, 2006, 173-192
- Peter F. Sugar, The Nature of the Non-Germanic Societies under Habsburg Rule, Slavic Review, Vol. 22, No. 1 (Mar., 1963), pp. 1-30
- Larry Wolff, "Inventing Galicia: Messianic Josephinism and the Recasting of Partitioned Poland", Slavic Review, Vol. 63, No. 4 (Winter, 2004), pp. 818-840
- Robert A. Kann, A history of the Habsburg empire : 1526-1918, Berkeley - Los Angeles , 1977 .
- Robin Okey, The Habsburg Monarchy : c. 1765-1918 : From Enlightenment to Eclipse, Basingstoke ; London : Macmillan Press, 2001

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-pošta, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3.2.2020. i 17.2.2020. u 9,00 sati
Proljetni izvanredni	15.4.2020. u 9,00 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1.9.2020. i 7.9.2020. u 9,00 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
9.10.2019.	Uvod: objašnjenje načina rada, obrazloženje odabira tema i koncepcije predavanja. Pregled relevantne literature.
16.10. 2019.	Periodizacija povijesti Habsburške Monarhije.
23.10. 2019.	Uspon Habsburgovaca.
30.10. 2019.	Habsburška Monarhija u 16. stoljeću.
6.11. 2019.	Habsburška Monarhija u 17. stoljeću.
13.11. 2019.	Habsburška Monarhija u 18. stoljeću.
20.11. 2019.	Habsburški prosvjećeni apsolutizam. Kolokvij 1.
27.11. 2019.	Vanjska politika Habsburške Monarhije.

4.12. 2019.	Habsburgovci, Osmanlije i Istočno pitanje.
11.12. 2019.	Habsburška Monarhija u Napoleonovo doba.
18.12. 2019.	Institucionalni ustroj Habsburške Monarhije.
8.1.2020.	Habsburška Monarhija u prvoj polovici 19. stoljeća.
15.1. 2020.	Austro-Ugarska Monarhija, Monarhija u Prvom svjetskom ratu
22.1. 2020.	Kraj Monarhije i posljedice njezinog nestanka. Kolokvij 2.
29.1. 2020.	Društveni, vjerski i kulturni život.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati najvažnije društvene pojave vezane uz povijest habsburških zemalja.	Društveni, vjerski i kulturni život u habsburškim zemljama.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Navesti najvažnije povjesne činjenice političke povijesti habsburških zemalja.	Uspon dinastije Habsburg, teritoriji i periodizacija, međunarodni odnosi, rodbinske veze.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Prikazati najvažnije kulturne fenomene u habsburškim zemljama.	Odnosi s Katoličkom crkvom, društveni vjerski i kulturni život, prosvijećeni apsolutizam.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Objasniti najvažnije povjesne procese u habsburškim zemljama.	Međunarodni odnosi i diplomacija i ratni sukobi, istočno pitanje, unutarnje uređenje.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.